

- ⊕ **Òpera:** 'L'italiana in Algeri' al Liceu
- ⊕ **Fires:** Cap de setmana de fires d'aviram
- ⊕ **Teatre:** 'Nadal a casa els Cupiello' torna al Micalet

ES DISPARA LA PREOCUPACIÓ AL SUPREM

vaga de



ANÀLISI DE L'ARAVOT

Les Primàries Catalunya s'estenen arreu del Principat

ENTREVISTA ASHA MIRÓ ESCRITORA I ACTIVISTA

'Les dones a l'Índia comencen ara una revolució'

VAGA DE FAM Jordi Sánchez i Jordi Turull 15 dies / Joaquim Forn i Josep Rull 11 dies

PRESÓ J. Cuixart i J. Sánchez 425 dies / D. Junqueras i J. Forn 408 dies / C. Forcadell 299 dies / D. Bassa, R. Romeva, J. Rull i J. Turull 331 dies

SIXENA, DE NOU MERCÈ IBARZ



L'ofrena de Caïn a Abel, de la sala capitular de Sixena, fotografiada el 1936 abans de la crema del monestir, i avui conservada en el que en resta al MNAC. ALV

**Articles i un llibre
recorden la matinada al
Museu de Lleida fa un any
i el president aragonès
Lambán propugna la
il·legalització dels partits
independentistes**

En una mostra de periodisme que afronta la responsabilitat de tenir un arxiu centenari, La Vanguardia publicava, aquest dilluns 10, dues pàgines sobre les pintures murals del monestir de Sixena abans de la crema. Les fotos, llavors en obligat blanc i negre, es van veure al rotatiu barceloní setze dies abans de l'inici de la guerra. Era el 2 de juliol de 1936 i, com bé remarca la periodista Sílvia Colomé, les set fotos a pàgina sencera que el diari mostrà aquell dia s'han convertit en històriques. Són una referència ineludible perquè, per desgràcia, són les últimes imatges de les pintures murals i de la sala capitular del monestir de Sixena abans del gran incendi. Les podem veure **aquí**, juntament amb l'article de l'historiador Joaquim Folch i Torres que les presentava.

Al costat, a la pàgina 33 del diari d'aquest dilluns, escriu el sempre documentat, precís i ponderat periodista Josep Playà Maset, que un cop més reclama consens per a afrontar el litigi entre els governs d'Aragó i Catalunya, després d'enumerar els punts foscos en la història recent del monestir i la seva propietat. Gires pàgina i, en una altra mostra de periodisme que només puc qualificar de diplomàtic, trobem un article



Les identitats poden ser múltiples,
nòmades, frontereres, segons el pa que
s'hi doni



És possible il·legalitzar-lo, aquest home?
Com a mínim, inhabilitar-lo una bona
temporada?

del president d'Aragó, de verb mai no prou ben avaluat, Javier Lambán, baró socialista que des de fa temps no sols reclama el que reclama al MNAC –arrancar les pintures murals cremades que s'hi conserven, encara que els costi, a les pintures, la vida que han tingut i tenen des de la crema–, sinó que, aquesta mateixa setmana, tres dies després d'aquest article, no s'ha estat de proposar la il·legalització dels partits independentistes catalans perquè, diu, 'la democràcia té el dret de defensar-se'.

No sóc votant aragonesa, fa anys que sóc censada a Barcelona, però sí que sóc aragonesa. Les identitats poden ser múltiples, nòmades, frontereres, segons el pa que s'hi doni: ara mateix, respecte del president Lambán, sóc del tot aragonesa. I com a aragonesa, que els aragonesos som com tothom, de molts colors, surto de polleguera i ni que sigui retòricament em demano: és possible il·legalitzar-lo, aquest home? Com a mínim, inhabilitar-lo una bona temporada?

Em direu que no és pas l'únic baró socialista que proposa il·legalitzacions polítiques, però, mireu, jo m'ocupo del meu, d'aquest home brusc de llengua desfermada i llenguatge despectiu que, en la mateixa línia, fa piulades dient, per exemple, que la millor literatura que s'escrui a Catalunya és l'escrita en castellà. Se li ha tirat un munt de gent a sobre, per haver-ho dit, això dels llibres. Ningú més que els indepes, que jo sàpiga, no li critica en canvi les maneres amb les obres de Sixena i, pel que fa a la il·legalització indepe, només he sentit el Gran Wyoming recordar a Lambán i a l'altre baró socialista que també ho propugna que en democràcia totes les posicions polítiques són defensables.

Un botó del verb de Lambán, el paràgraf final a La Vanguardia: «Que no s'utilitzi Sixena per, en definitiva, contribuir a qüestionar i atacar la legalitat i, al final, l'Estat de dret. Com



Se li entén tot, tot del tot, sobretot quan ho llegim en el seu marcial espanyol original. La subtileza no és pas el seu fort



‘Operació trasllat. Art de Sixena’, encarregat pel museu i editat per Pagès, presenta 160 fotos de Jordi V. Pou i el relat cronològic de Marga del Campo

en aquest tema, en tots els altres l’independentisme català s’afanya a construir una ficció que té com a única finalitat suscitar un sentiment col·lectiu d’enfrontament visceral contra l’Estat. En aquest enfrontament basa la seva pròpia subsistència, i no hi ha res millor per alimentar-lo que fomentar un discurs tan èpic com fal·laç, però eficaç, finalment, per mantenir alienada intel·lectualment una part important de la ciutadania de Catalunya. Si en aquesta qüestió la mentida no ha tingut fre ni aturador, què deu estar passant amb altres afers més urgents i greus per a una proporció més gran de catalans.»

Se li entén tot, tot del tot, sobretot quan ho llegim en el seu marcial espanyol original. La subtileza no és pas el seu fort.

Tot això, la mateixa setmana que ha fet un any del que va passar de matinada al Museu de Lleida, amb nocturnitat i tota la pesca, l’11 de desembre de 2017. Un llibre ens ho explica ara. *Operació trasllat. Art de Sixena*, encarregat pel museu i editat per Pagès, presenta 160 fotos de Jordi V. Pou i el relat cronològic de Marga del Campo, historiadora i responsable de premsa del museu.

No ha estat fàcil editar-lo. Primer ha hagut de superar una denúncia judicial de l’Ajuntament de Vilanova de Sixena que exigia que les fotos no fossin publicades ‘per la seva possible manipulació’ (?), denúncia rebutjada pel mateix jutjat d’Osca que va ordenar el trasllat de les obres. Fa només pocs dies que la publicació de les fotos, ens informa Pau Echaz, ha estat autoritzada.

De segur que el president aragonès treu foc pels queixals i que potser per això mateix, perquè no s’ha pogut evitar el llibre, l’endemà de la presentació al Museu de Lleida va i propugna d’il·legalitzar els partits indepes...

LA VAGA DE FAM DISPARA LA PREOCUPACIÓ AL SUPREM

PERE MARTÍ



Josep Rull i Jordi Turull arriben al Tribunal Suprem espanyol, el 23 de març de 2018. ACN

El Suprem vol evitar que el deteriorament de l'estat de salut dels presos l'obligui a endarrerir el judici de l'1-O * La circumval·lació d'Alacant només serà gratuïta de nit *** Vox presenta un general de l'exèrcit espanyol a la batllia de Palma**

TEMA DEL DIA

Salut. La vaga de fam que Joaquim Forn, Jordi Sánchez, Josep Rull i Jordi Turull fan als Lledoners comença a inquietar el Tribunal Suprem espanyol. No es preocupa pas per la seva salut, ni pel patiment de les famílies, sinó perquè la protesta no afecti el calendari del judici del primer d'octubre. No és que el Suprem s'hagi humanitzat sobtadament, l'única cosa que vol és que els presos independentistes tinguin bona salut quan comenci el judici, previsiblement a final de gener.

Quan fa gairebé quinze dies que Jordi Sánchez i Jordi Turull van començar la vaga de fam, Turull ha hagut de ser traslladat a la infermeria de la presó a causa

del deteriorament del seu estat de salut. És una decisió dels serveis mèdics de la presó. En cas que s'agreugés, seria traslladat a l'Hospital Penitenciari de Terrassa. La situació ha disparat els nervis que ja hi havia als despatxos del Suprem. Un deteriorament de l'estat de salut dels presos podria obligar a ajornar el judici, amb l'escàndol que això implicaria, tant aquí com a escala internacional. I l'alt tribunal ho vol evitar com sigui.

Com que les presons són competència de la Generalitat, l'estat espanyol no controla directament l'estat de salut dels presos, i ho ha de fer amb els informes d'Institucions Penitenciàries de la Generalitat. Tot i que de moment hi ha confiança, el Suprem no descarta de



No és que el Suprem s'hagi humanitzat sobtadament, l'única cosa que vol és que els presos independentistes tinguin bona salut quan comenci el judici



La filtració sobre el fet que podrien ser traslladats abans d'hora a Madrid potser cercava que abandonessin la vaga de fam

traslladar els presos abans a Madrid per tenir-los sota control i aplicar-los l'alimentació forçosa si calgués. Una decisió amb què vulneraria novament els drets dels presos. En el cas que continuïn a Catalunya, la decisió de l'alimentació forçosa l'hauria de demanar un metge de l'Hospital Penitenciari de Terrassa al jutge del cas, és a dir, a un magistrat del Suprem, que segurament resoldria afirmativament.

La filtració sobre el fet que podrien ser traslladats abans d'hora a Madrid potser cercava que abandonessin la vaga de fam, però si és el cas, no ha tingut cap efecte. En canvi, que el Suprem ja comenci a preocupar-se'n és una victòria per als vaguistes, que poden arribar a alterar el començament del judici, tot i que aquesta no era la seva intenció. Al contrari, els dirigents independentistes volen que comenci el judici per poder denunciar la seva situació, confiats que es convertirà en un altaveu internacional que demostrarà la injustícia que pateixen, tot i que no esperen cap judici just. La sentència és escrita de fa molt de temps.

La vaga de fam podria haver acabat aquesta setmana si el Tribunal Constitucional hagués abordat els recursos d'empara dels vaguistes, algun dels quals és en un calaix des del novembre de l'any passat. L'objectiu de la vaga és que el Suprem resolgui sobre els recursos, de manera que, si els rebutja, es pugui obrir la via d'Estrasburg. Però els dotze magistrats han considerat que aquesta qüestió no corria pressa, ho han deixat per al ple del mes de gener i només han resolt sobre recursos que no obren la porta a recórrer al Tribunal Europeu de Drets Humans. Mentrestant, posen en perill la vida de quatre presos independentistes.

MÉS QÜESTIONS

La Generalitat insta el govern espanyol a estudiar la nul·litat de les condemnes franquistes. La Generalitat insta el govern espanyol a estudiar la nul·litat de les condemnes dictades pels tribunals penals franquistes contra les persones que van defensar la legalitat republicana. Ho ha aprovat el ple del Consell, que també ha acordat de demanar a l'executiu espanyol que adopti mesures per a fer efectiva la reparació als qui patiren condemnes de tribunals, jutjats civils i militars i les sentències dels consells de guerra. La iniciativa s'acull a la llei valenciana de memòria democràtica del 2017. Pel Consell, la nul·litat és 'un avenç transcendental en termes jurídics' respecte d'allò que preveu la llei espanyola de memòria històrica. Per la vice-presidenta Mónica Oltra, és 'una qüestió de dignitat, justícia social i reparació històrica' que pretén 'reconèixer i reparar els qui van defensar la legalitat institucional republicana, els qui van pretendre el restabliment d'un règim democràtic a Espanya i els qui van intentar viure d'acord amb opcions emparades per drets i llibertats avui reconeguts en la constitució'.

La circumval·lació d'Alacant només serà gratuïta de nit. Les nou autopistes de peatge rescatades per l'estat espanyol seran gratuïtes per als conductors durant

la nit, entre la mitjanit i les sis del matí, a partir del 15 de gener de 2019. Durant la resta de la jornada, el peatge baixarà una mitjana del 30%, segons les noves tarifes d'aquestes vies que gestiona el Ministeri de Foment espanyol, aprovades pel consell de ministres. Les autopistes que es beneficien d'aquestes mesures són les quatre radials de Madrid, la AP-36 Ocanya-la Roda; la que uneix Cartagena i Vera; la circumval·lació d'Alacant, i la AP-41 Madrid-Toledo. En aquesta última, els canvis en el peatge començaran a aplicar-se en el moment que sigui rescatada i assumida per Foment, previsiblement al començament de l'any vinent, una vegada conclouï el procés concursal. A la resta de vies de pagament, les que continuen gestionades per empreses privades, el peatge s'apujarà un 1,67% a partir de l'1 de gener.

Vox presenta un general de l'exèrcit espanyol a la batllia de Palma. La formació d'extrema dreta Vox presentarà el general a la reserva Fulgencio Coll Bucher com a cap de llista de Palma a les eleccions municipals. El militar espanyol ha dit que, si surt escollit, renunciarà al sou de regidor o batlle, abaixarà els impostos i treballarà per fer una ciutat 'turística, acollidora, neta, segura i no sectària'. Coll té 70 anys i és nét d'un batlle franquista de Palma, Juan Coll Fuster, que va governar la ciutat entre el 1945 i el 1952, i va ingressar a l'acadèmia militar el 1966, en ple franquisme. El pare del candidat, Fulgencio Coll de San Simón, va tenir diferents càrrecs en l'administració franquista, entre els quals hi ha el de governador civil de Biscaia, el de subcap provincial del Movimiento a les Illes i el de procurador a les Corts. Coll Bucher ha qualificat de fracàs la llei de memòria històrica perquè, segons ell, ha obert ferides. Tot i això, ha insistit que Vox no era pas un partit d'extrema dreta, sinó una formació conservadora liberal. 'Els extremistes no són a Vox, són als partits que donen suport als separatistes, els terroristes i aquells que ens volen dur a un model neocomunista que ha fracassat rotundament a Veneçuela.'



Manifestació catalanista a Perpinyà. ACN



LA XIFRA. 110.826 metres quadrats d'extensió, més d'onze hectàrees, ocupa el Parc Central de València, que s'inaugurarà dilluns que ve

Andorra i Occitània reforcen la cooperació. El cap de govern d'Andorra, Toni Martí, i el prefecte de la regió d'Occitània, Etienne Guyot, han destacat la voluntat de cooperació i col·laboració transfronterera en àmbits com la comunicació viària, l'educació i la transició econòmica, ecològica i agrària. En una reunió en què també hi han participat la ministra d'Exteriors, Maria Ubach, el ministre d'Ordenament Territorial, Jordi Torres, i l'ambaixadora d'Andorra a França, Cristina Rodríguez, s'ha fet balanç del projecte SAPYRA, concretament en les actuacions al corredor d'allaus de l'Hospitalet, que va concloure al novembre i que s'ha finançat amb 4 milions d'euros provinents de fons europeus, França i Andorra. També s'hi ha tractat la millora de les carreteres nacionals franceses 20, 22 i 320 entre Andorra i França, amb un pressupost global de 157,9 milions d'euros. D'aquests, Andorra en cofinança 21 milions per a reforçar la seguretat viària amb la construcció d'una galeria per a prevenir allaus a la zona de l'Hospitalet, al corredor H2, el desviament de la carretera a l'altura de

Tarascó, àrees de cadenes, i altres xarxes i rastells para-allaus entre Ax-les-Termes i la frontera franco-andorrana. Ambdues parts han convingut que al gener es faci una reunió tècnica que determini l'agenda d'accions prevista per al 2019.

LA XIFRA

110.826 metres quadrats d'extensió, més d'onze hectàrees, ocupa el Parc Central de València, que s'inaugurarà dilluns que ve.

TAL DIA COM AVUI

El 14 de gener de 1984, es constitueix el partit nord-català Unitat Nacionalista. A Catalunya Nord, el catalanisme polític neix el 1972 amb dos partits constituïts aleshores per gent del país: l'Esquerra Catalana dels Treballadors (ECT) i l'Acció Regionalista Catalana (ARC). L'activitat de l'ARC serà relativament breu, però l'ECT serà present a gairebé totes les batalles electorals fins que, el 1984, es transformarà en Unitat Nacionalista, que el 1986 es converteix definitivament en Unitat Catalana.

ASHA MIRÓ

‘Les dones a l’Índia comencen ara una revolució’

Parlem amb l’escriptora i mestra, que reedita ‘La filla del Ganges’ quinze anys després



CLARA ARDÉVOL MALLOL

L’escriptora i mestra Asha Miró (Saha, Índia, 1967) va passar els set primers anys de la seva vida en un orfenat de Mumbai. Tal com recorda, era una nena menuda, riallera i inquieta que cada dia demanava a la mare Adelina, la monja que més la cuidava, quan tindria uns pares. Malgrat l’edat, tenia molt clar que no volia passar pas la resta de la infància envoltada de misèria. Finalment, la seva insistència va donar fruit i l’Asha va viatjar a Barcelona, on l’esperaven els seus nous pares, la seva germana Fàtima –més petita que ella i també d’origen indi– i una nova vida.

Tot i ser conscient de la sort que havia tingut, passats uns anys va voler conèixer la seva història i el seu país, i va emprendre el segon viatge de la seva vida. Va tornar a l’Índia, va descobrir la història dels seus pares i, d’alguna manera, va poder sanar el sentiment d’abandonament que diu que tenen tots els nens adoptats. *La filla del Ganges*, el llibre d’èxit que ara reedita, explica tota aquella història des de la seva perspectiva i també des del punt de vista de la mare adoptiva, que escrivia emocionada en un diari el dia a dia del procés d’adopció.

Però la història d’Asha Miró no acaba aquí. Després va conèixer la seva germana biològica i va adoptar la Kamal, una altra nena índia, menuda i de gairebé set anys que va trobar una vida millor a Barcelona. Parlem amb l’escriptora sobre els defectes del sistema d’adopcions i els seus desafiaments, sobre la seva història i què implica el fet d’adoptar una criatura, que ella defineix com ‘una història d’amor’.

—Per què reediteu ara *La filla del Ganges*?

—Ara fa quinze anys que es va publicar i s’havia exhaurit. És un llibre que molts adolescents van llegir a l’escola i el meu editor creia que calia que el jovent d’ara el tingués a mà. Per a celebrar aquests quinze anys, a més, hem organitzat un viatge a l’Índia obert a tothom en què farem el recorregut del llibre. Vull que



Al Perú, a partir de 'La filla del Ganges' s'ha creat un programa en què es protegeixen els nens que han de ser adoptats



No pots rebutjar una criatura per l'edat que té. Si es queda en un centre, el seu futur serà molt negre

la gent experimenti l'Índia de debò i espiritual, no pas la del turista. L'has de mirar, no entendre-la, però acceptar-la tal com és. La primera vegada que hi vaig anar deia que no hi tornaria, però cada vegada m'agrada més.

—Durant aquests quinze anys heu ajudat moltes persones adoptades i els seus pares. Quins casos us han impactat més?

—Encara avui rebo missatges de gent d'arreu del món que no sabia que havia estat adoptada. Això és molt dur! S'ha d'anar sempre amb la veritat davant. Si no, tot allò que construeixes amb el teu fill no serveix de res, perquè es basa en una mentida. Jo sempre dic tres coses: que s'ha de dir la veritat, que també s'han d'adoptar nens grans i que no se'ls ha de canviar el nom. El nom és la teva identitat, per molt estrany que sigui. Si et posen un nom, és perquè t'ha de marcar d'una manera especial. Aquest llibre també m'ha permès de viatjar molt. Al Perú, a partir de *La filla del Ganges* s'ha creat un programa en què es protegeixen els nens que han de ser adoptats.

—Com han evolucionat les adopcions en aquests anys?

—Cap al 2004 hi va haver una mena de moda. El llibre va anar bé perquè molta gent va prendre consciència de què volia dir una adopció. Molts famosos havien començat a adoptar com si fos la cosa més normal del món. A poc a poc, amb la crisi, la gent va deixar de fer-ho i, després, tots els nens que havien vingut de petítors van començar a tenir problemes quan van arribar a l'adolescència. És una època molt difícil en què necessites uns pares al teu costat que parlin molt amb tu. Durant l'adolescència, tothom té problemes, però els qui són adoptats encara en tenen més. Perds la noció de quin és el teu lloc al món i et demanes per què aquesta història t'ha tocat a tu. T'enrabies amb allò que t'ha passat. Molts nens van deixar casa seva, i en altres casos van ser els pares qui els van retornar i van dur-los a centres d'acollida. Quan sentia aquestes històries, no

m'ho podia creure. Això no pot passar! Un nen que ha estat adoptat ja ha perdut uns pares una vegada. Una segona vegada no es pot suportar. Penses que no vals res i que ets un desastre. En molts moments, l'adopció s'ha fet malament. Molts països també han tancat l'adopció i ara la cosa està més parada.

—Es comença a parlar d'adopcions nacionals, però.

—Sí, a països com l'Índia, el Perú i Xile, on no se n'havia parlat mai. S'ha entès que els nens que tenen allà els poden adoptar ells mateixos i que no cal anar a buscar-ne de fora.

—Quins desafiaments té encara el sistema d'adopcions?

—Hauria de ser molt més àgil. Des del moment en què dius que vols adoptar fins que tens la criatura passen cinc anys. Està molt bé que hi hagi mesures de seguretat i un seguiment dels pares, però no pot ser que una criatura estigui cinc anys esperant. És un temps que perjudica la seva salut i el seu desenvolupament intel·lectual i que la marca per sempre. A banda, a poc a poc s'ha anat creant un moviment, del qual em sento força partícip, que defensa que els nens no solament s'adopten fins als cinc anys. Hi ha molts nens de més de cinc anys que necessiten una família. Encara que portin una motxilla, poden superar-ho tot si tenen un entorn favorable.

—Molta gent considera que són més problemàtics...

—El meu cas demostra que no. I el de la meua filla, adoptada amb gairebé set anys. No pots rebutjar una criatura per l'edat que té. Si es queda en un centre, el seu futur serà molt negre.

—Com recordeu els sis anys a l'orfenat de Mumbai?

—Van ser uns anys molt dolorosos. Una cosa que tenim en comú els qui som adoptats és que, quan arribem, no volem sentir a parlar d'allò ni de broma. Pateixes, estàs sol... Un orfenat és la llei del més fort, la llei de la selva. Cada dia



*Els teus pares t'han
lliurat a una altra
persona perquè
tinguis una vida
millor*



ELISABETH MAGRE

quan em llevava rebia un castanyot. I m'escapava de l'escola perquè allà també rebia sempre. Era un altre sistema. Sort que vaig tenir la mare Adelina que em va fer d'àngel. Em treia d'allà i em duia a fer papers, em portava a la cuina de l'hotel Taj Mahal a buscar menjar, em donava cada dia una poma pelada... M'admira el fet que, a cinc anys, era molt conscient que el meu futur no havia de ser aquell. Un nen d'allà és molt més conscient de totes les coses que viu que no pas un nen d'aquí, que ho té tot molt més fàcil. 'Aquí no em quedo', pensava. Volia uns pares. Amb el temps, t'adones que tot té un sentit.

—Per què?

—Jo vaig començar demanant uns pares. A poc a poc, em vaig adonar que no volia uns pares qualssevol. Volia uns pares de Barcelona perquè a l'orfenat hi havia unes nenes que se n'havien anat a Barcelona i vaig suposar que allà n'hi hauria molts, de pares. Es va morir la germana

biològica de la meva germana adoptiva i jo vaig ocupar el seu lloc. La seva mort, que va ser molt trista, em va donar la vida. Totes les coses tenen un per què.

—Creieu que tots els nens tenen aquesta inquietud i s'adapten tan de pressa?

—Jo crec que t'adaptes perquè tens ganes d'adaptar-te. Jo vaig fer un esforç sobrehumà, com ho fan tots. T'adaptes a menjar carn, a posar-te sabatots... Jo he estat set anys de la meua vida descalça! I has de superar el dia a dia amb dues persones que no coneixes de res, però ho fas perquè confies que són els teus pares i et donaran el millor de la vida. Quan tens això clar, ets capaç d'anar saltant tots els obstacles. Ets capaç de desfer-te de tot el dolor. Tots els nens adoptats ens adonem de la gran sort que hem tingut. Hem estat escollits entre molts.

—Expliqueu que, ja a Barcelona, quan us trobàveu amb una dona índia que venia roses, us demanàveu què havia

passat perquè tinguéssiu vides tan diferents tot i el mateix origen.

—Exacte. T'adones que el privilegi que tens no es pot quedar en no res. Reps tantes coses que arriba un moment que has de retornar-les. Vaig escollir ser mestra perquè vaig pensar que era una bona manera de retornar això. Moltes persones adoptades no s'adonen d'aquest privilegi fins que no tornen al seu país. Llavors veuen que han patit un dol. Quan perds els pares, tens una mena de ferida. El 'per què a mi?' te'l qüestionen a l'adolescència, però no trobes la resposta fins que no tornes. La resposta és que els teus pares t'han lliurat a una altra persona perquè tinguis una vida millor. Llavors, aquella mena de dolor que tens dins se'n va.

—Com es gestiona aquesta inquietud per conèixer els orígens, especialment els pares?

—Ells han d'estar al costat del fill i dir la veritat. Jo, trenta anys després, em

vaig assabentar que tenia una germana a l'Índia. Va ser un daltabaix i un tornar a començar. Les criatures que han estat adoptades tenen la capacitat d'anar acceptant tot allò que els diguin de la seva vida, perquè pitjor no pot ser. Totes les coses que vindran seran millors, més bones, més agradables.

—En el vostre cas, va ser quan van entendre el vostre pare biològic que es va acabar el dolor?

—Sí. Et poses a la seva pell i penses que tu hauries fet igual, que allà no hi havia res per a tirar endavant un fill acabat de néixer. Quan vaig conèixer la història del meu pare, ja em vaig quedar feliç i vaig tornar pensant que ho tenia tot ordenat. La mare Adelina em va dir que no em preocupés més, que visqués la meua vida sabent que era 'filla del Ganges'. Però més tard, les monges em van dir que tenia una germana. Tot aquell ordre meravellós que tenia se'n va anar en orris! La meua germana, a més, es diu igual que jo, Asha. Quan ens vam conèixer, vaig entendre per què les coses havien anat així. Em va explicar la història del meu pare, que ens va intercanviar els noms i que per això ens dèiem igual. Ella era més gran i s'havia quedat amb ell. Després em va buscar un temps, però no em trobava... De sobte, la meua família s'ampliava i tenia la d'aquí i la d'allà. La família de l'Índia és extensíssima! A quaranta anys, jo ja tenia tres o quatre besnebots.

—Però el cas de la vostra germana adoptiva, la Fàtima, ha estat molt diferent. Ella no ha volgut tornar al país d'origen.

—Ella va venir de molt petita, a un any i mig. No era conscient de res. No hi vol tornar perquè ha estat mare i no pot considerar pares unes persones que han abandonat una criatura. Jo crec que no ha tancat el dol. Amb el temps ho superarà, o no. Sempre li dic que, si torna, s'adonarà del perquè de tot plegat. Cadascú ha de fer el seu camí. Molts pares que tenen fills adolescents em pregunten quan han de tornar al seu país d'origen. Jo els dic que ho ha de decidir el fill quan



ELISABETH MAGRE

estigui preparat. És un daltabaix i has de tenir força i uns pares al costat per a poder fer-ho.

—Ha de ser impactant veure com podria haver estat la vostra vida...

—Sí, i observes les dones i penses 'podria ser una d'elles'. També t'adones que significa ser dona. Veus que, pel fet de ser dona, et passa tot això. Les dones a l'Índia comencen ara una revolució, comencen a tenir un paper a la societat, a ser el centre i la columna vertebral de la família gràcies a sistemes com els microcrèdits. Com més va més em fascina el paper de la dona a l'Índia.

—Un dels elements que alimenten l'opressió de les dones allà és el dot. Molts pares veuen que no se'n podran fer càrrec i donen les nenes en adopció. Això ha millorat d'alguna manera?

—És una tradició mil·lenària que sembla que no canviarà mai. Ara s'ha acceptat



Les dones a l'Índia comencen ara una revolució, comencen a tenir un paper a la societat

que les dones tenen drets, però només sobre el paper. De la mateixa manera que les castes estan abolides des que l'Índia és independent. Però tu hi vas i la gent et diu 'aquest és d'aquella casta'. Tothom ho té al cap i no s'ho pot treure.

—Una de les coses més curioses que expliqueu és l'occidentalització dels nens adoptats. Malgrat els trets físics, les dones índies veien de seguida que no éreu d'allà. Per què?

—També em passa aquí, això. A vegades em trobo grups d'indis que donen per fet que jo no sóc d'allà. Jo els dic que sí, que és clar que ho sóc! És pels gestos. No ens n'adonem, però nosaltres caminem d'una manera determinada. A l'Índia, les dones caminen d'una altra manera, amb aquells saris que duen. No miren mai als ulls! Jo, en canvi, sempre ho feia i anava tafanejant-ho tot. Allà em miraven com una estrangera. Al principi em feia mal perquè em demanava d'on era. Ets del lloc on has viscut i has fet arrels. Sóc d'aquí, però també ciutadana del món! [Riu.]

—Existeix el sentiment de desarrelament entre els nens adoptats?

—No. Quan vaig arribar, els meus pares em van ajudar a posar les meves arrels aquí i aprendre les tradicions, la cultura... Amb la nostra filla també ho hem fet. Ens costa entendre les famílies que adopten i intenten mantenir un lligam fort amb les altres famílies que han fet igual. Amb la Komal no ho hem fet mai. De tant en tant, sí que fem alguna trobada amb altres nens adoptats, però no volem que visqui ni del seu passat ni de la seva història.

—És cert que alguns nens adoptats poden ser problemàtics? Per exemple, fa poc es va publicar que la meitat dels nens russos adoptats tenien trastorns d'alcoholisme fetal.

—Nosaltres coneixem molts casos en què els nens han sortit perfectament. Se sap de nens amb mares que van beure durant l'embaràs i tenen aquest problema, sobretot amb origen rus. Però la

meva mare sempre em deia: tu neixes a un lloc, però allò que et fa créixer són el teu entorn i les circumstàncies. Si tu tens un entorn que t'ajuda, has de sortir bé. És més important això que no els orígens o la genètica. Va ser el cas de la meva germana. Va arribar quan tenia un any i mig, petita i esquifida, i els metges la miraven amb horror. La meva mare va decidir de no fer-los cas i només amb la força de l'estima i la cura es va transformar. Ens ha passat amb la Komal, també. Va arribar a sis anys i duia roba de tres. A poc a poc, amb l'estima que em deia la mare, amb la constància, estant cada dia al seu costat, ens hem adonat que, d'alguna manera, fa més l'estima que no l'aliment.

—Com ha estat l'experiència d'adoptar, havent estat adoptada?

—Meravellosa! Jo sóc la bestia de la Komal. És part de la meva família biològica. La meva germana biològica em va dir que me l'emportés. Jo li vaig dir que no. Pensava que l'havien de cuidar els seus pares, però no tenien possibilitats. Vaig passar tres anys rumiant-ho i finalment vaig anar a buscar-la. Va arribar aquí molt malaltona, a sis anys, a punt de fer-ne set. Es repetia la meva història. Era com màgic. Els meus pares em van dir que havien rejuenit perquè vivien com a avis allò que havien viscut com a pares. Totes les coses que havien viscut amb mi pel que fa a l'aprenentatge, la roba i el menjar, es van repetir amb la Komal.

—Com a defensora de les adopcions, què n'opineu de qüestions com els ventres de lloguer? Tenir fills biològics s'ha elevat a una cosa sagrada, gairebé com un dret?

—Doncs em sembla una ximpleria! [Riu.] Portes una criatura al món quan hi ha moltes criatures que necessiten uns pares. Què són els llaços de sang? Res! Aquell fill es converteix en el teu fill. És meravellós, un miracle, una història d'amor. No hi ha llaços de sang, però sí llaços de l'ànima, del cor, que són més importants. ■■



Ens costa entendre les famílies que adopten i intenten mantenir un lligam fort amb les altres famílies que han fet igual



Què són els llaços de sang? Res! Aquell fill es converteix en el teu fill

Les Primàries Catalunya s'estenen arreu

L'Aravot La iniciativa es farà en una cinquantena de municipis, ara per ara

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

Aquesta setmana, Primàries Catalunya ha començat el procés per a configurar les llistes de cara a les eleccions municipals del mes de maig. Concretament, entre divendres i diumenge es vota en la primera volta de les primàries a la ciutat de Barcelona. La resta de municipis tenen un altre calendari, amb una sola votació que es farà el primer de febrer.

Segons els impulsors, l'objectiu és aconseguir com més batllies independentistes millor, a més de fer un exercici d'apoderament ciutadà, amb el control de tot el procés, dels candidats al programa electoral. La iniciativa té el suport de l'ANC i altres agents de la societat civil.

On es presenten les llistes?

De moment, hi ha mig centenar de municipis que faran primàries o bé treballen per fer-les. En tots aquests pobles i ciutats, tret de Barcelona, el termini per a presentar candidatures és el 18 de gener, de manera que encara poden sorgir més iniciatives.

Es faran primàries a les quatre grans ciutats, Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona. Les primàries han fet forat, principalment, a la demarcació de Barcelona, on es faran la majoria de votacions, el 70% de les garantides, tot i que no s'hi aplega ni un quart dels municipis principatins. Moltes són ciutats grans, com Mataró, l'Hospitalet, Cornellà, Cerdanyola, Terrassa, Sabadell i Manresa, i a més,

amb un clar accent metropolità, atès que 25 dels 31 municipis de la demarcació on es poden fer primàries són del Barcelonès i les cinc comarques limítrofes, que és on es concentra la majoria de la població principatina.

També hi ha garantida la votació de primàries a ciutats destacades com Reus, el Vendrell, Tortosa i Cambrils, i a les viles de Calafell, Santa Cristina d'Aro, l'Escala, Blanes i Calonge, entre més.

A Lleida, l'independentisme va obtenir més del 50% dels vots en les eleccions del 21-D, però hi governen els socialistes, amb un pacte amb Ciutadans, que ha destacat per algunes propostes polèmiques com la retolació bilingüe i l'oposició a retirar plaques franquistes.

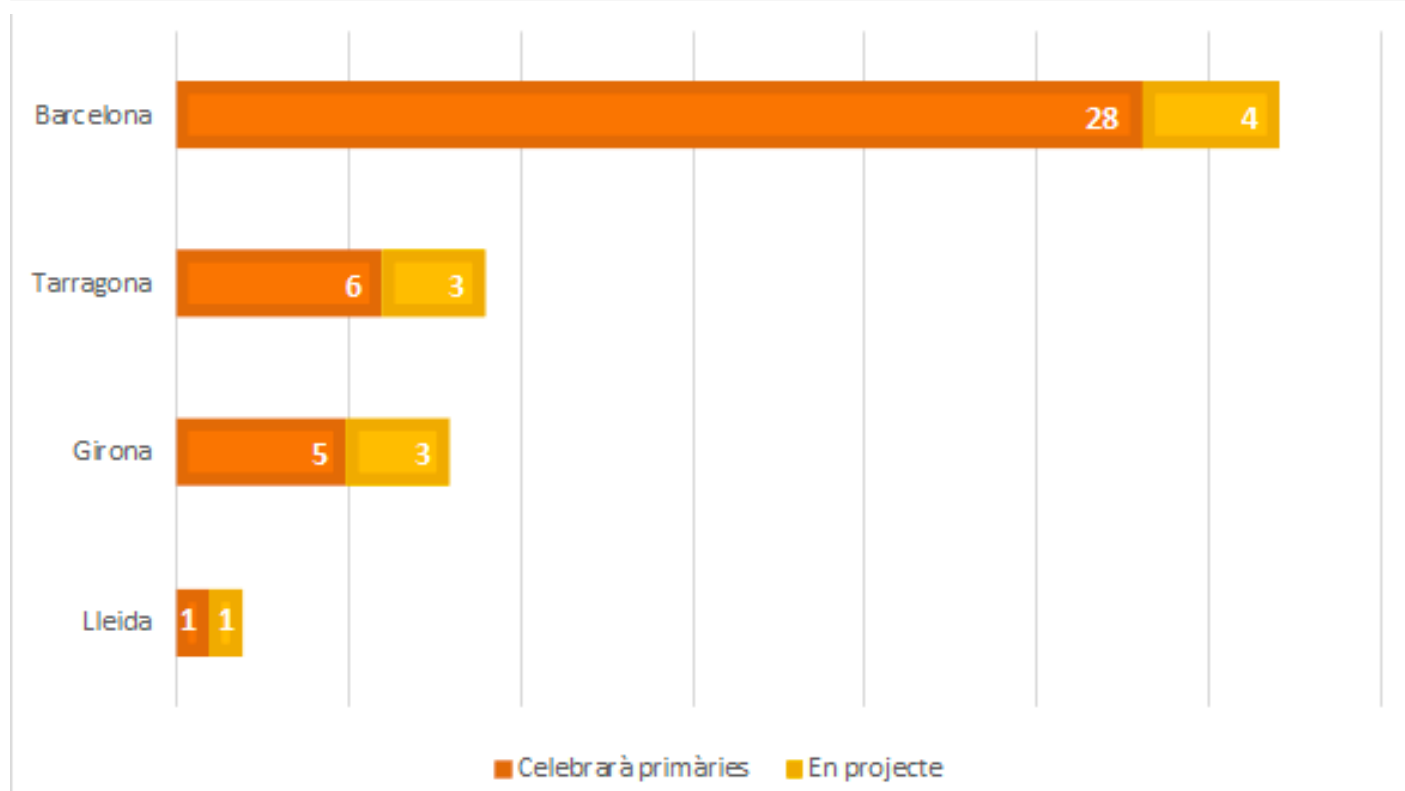
Quin tipus de municipis són?

La iniciativa neix com un projecte transversal, en què tots els municipis eren convidats a organitzar-se per fer primàries. Però, finalment, s'ha acabat consolidant en nuclis amb un perfil concret. Hi ha dues dades relacionades amb l'independentisme que poden exemplificar bé les diferències entre els municipis on es fan primàries i els que no en fan.

Una primera, és que en el 60,1% dels municipis principatins (576 de 947), l'independentisme va assolir més del 70% dels vots en les eleccions del 21-D de l'any passat. En canvi, pel que fa als municipis que tenen intenció de fer primàries, només en el 5,88% el percentatge de vot independentista va arribar al 70% (3 de 51).



El promotor de Primàries per la República i la presidenta de l'ANC. ACN



Nombre de candidatures de les primàries. vw

Una segona dada estretament vinculada a la primera és que només en un 14% dels municipis principatins (135 de 947), l'independentisme va quedar per sota del 50% dels vots el 21-D. En canvi, en el cas dels municipis que preveuen de fer primàries, són el 55% (28 de 51) que no van arribar a la meitat dels vots.

Sembla clar que allà on la majoria és més que assegurada no han considerat necessari de tirar endavant aquesta iniciativa. En canvi, s'han mobilitzat per fer primàries allà on l'independentisme no suma cap majoria còmoda i, per tant, han pensat que calia una estratègia.

Convé destacar que la gran majoria de municipis on es fan primàries (73%) es troba en un resultat força ajustat entre partidaris i contraris a la independència. Entre el 35% i el 65% dels vots.

Una alternativa als partits independentistes

Una altra comparació que ens mostra el perfil d'aquests municipis és el partit que hi governa. En el 74% dels municipis principatins, hi ha un batlle d'ERC o de CiU. El PSC només té un 13% de les batllies.

En canvi, a les ciutats, pobles i viles on preveuen de fer primàries, la proporció canvia radicalment, amb un 47% de municipis governats pels socialistes i poc més d'un terç amb un batlle d'ERC o de CiU.

Les diferències són clares, i en la immensa majoria de municipis on governa l'independentisme no es fan primàries.

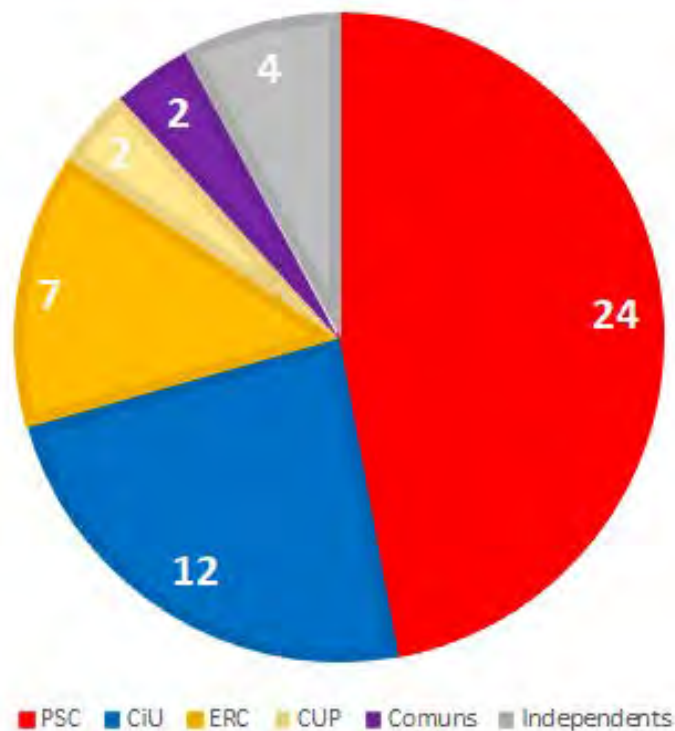
L'anàlisi encara es podria portar una mica més enllà. En set dels municipis governats per batlles socialistes, l'independentisme va assolir més de la meitat dels vots el

Les diferències són clares, i en la immensa majoria de municipis on governa l'independentisme no es fan primàries

21-D. Per tant, podrien ser consistoris on, en un context d'unitat en què es remarqués el caràcter plebiscitari de les eleccions, hi podria haver fàcilment una majoria independentista.

Entre aquests municipis, hi ha, per exemple, Centelles (Osona), on l'independentisme va assolir un 73% dels vots el 21-D però hi governa el PSC amb majoria absoluta. El PSC també té unes majories importants a Ulldecona i Granollers, tot i que aquests grups municipals mantenen un sentit molt més catalanista que no pas la direcció del partit.

Als municipis governats per CiU on s'ha portat la iniciativa també hi ha un perfil diferenciat. La majoria són ciutats grans on l'independentisme és fort i és fàcil que es creï un nucli disposat a organitzar-se. És el cas, per



Partit que governa als municipis on es fan primàries. vw

exemple, de Girona, Reus, Tortosa, Vilanova i la Geltrú, Vilafranca del Penedès i Manresa.

Les primàries: sumaran o restaran?

En un principi, les primàries partien d'una premissa molt clara. Tenint en compte que allà on cap candidat no arribava a la meitat dels vots del consistori hi governa la llista més votada, si s'agrupava tot el vot independentista en una sola candidatura, seria primera força en la majoria de municipis fragmentats. Actualment, per exemple, Ada Colau governa a Barcelona amb un 25% dels vots. I a Mataró els socialistes tenen la batllia amb un 18%.

En alguns municipis, l'independentisme difícilment obtindrà la majoria, però té prou força per a ser la llista més votada. A més, en molts

casos és molt complicat que hi hagi una majoria alternativa, tenint en compte que potser s'haurien de posar d'acord els comuns amb Ciutadans i, fins i tot, amb Vox en el futur.

Un altre motiu pel qual podria ser útil és perquè no es perdés cap vot, com ha passat en alguns casos. A Cornellà de Llobregat, per exemple, CiU va obtenir un 4,18% de les paperetes i aquests vots es van descartar automàticament.

Però, tot i aquests objectius inicials, ha passat que les tres forces independentistes principals (PDECat, ERC i CUP) se n'han mantingut al marge, amb una clara predisposició a presentar un candidat propi.

Per tant, podria succeir la contrària i que, en comptes d'agrupar tot l'independentisme, amb les primàries s'acabés presentant una llista més. En aquesta hipòtesi, encara és una incògnita si els

El 26 de maig de 2019 es podrà comprovar si, finalment, es presenten arreu, si serveixen per a sumar i si es poden convertir en un nou actor clau de la política catalana

impulsors de les primàries mantindran la candidatura o si la retiraran i, mentrestant, simplement, mantenen la posició per mirar de forçar els partits.

També és cert que hi ha altres motius per a les candidatures que proposa Primàries Catalunya, més enllà de maximitzar el vot. Per exemple, situar l'independentisme per sobre d'interessos partidistes, forçar una regeneració política en alguns municipis i posar l'accent en l'apoderamentament ciutadà, amb la capacitat dels inscrits de controlar

tot el procés de configurar la llista i elaborar el programa electoral.

Les primàries són un projecte nascut per guanyar, sobretot, allà on no tenen èxit els partits independentistes. Però encara té un futur incert i, en gran part, pot dependre de la força que acumuli fins aleshores la iniciativa. El 26 de maig de 2019 es podrà comprovar si, finalment, es presenten arreu, si serveixen per a sumar i si es poden convertir en un nou actor clau de la política catalana i del procés independentista. **U**



D'esquerra a dreta: Jordi Cabré, Maite Carranza, Víctor García Tur, Marcel Mauri, Carles Rebassa i Núria Franquet. ALBERT SALAMÉ

Premis literaris de la Nit de Santa Llúcia: el joc i la tradició literària, fil invisible entre els guanyadors

MONTSERRAT SERRA

Jordi Cabré ha guanyat el Sant Jordi, Carles Rebassa el Carles Riba de poesia, Víctor García Tur el Mercè Rodoreda de conte, Maite Carranza el juvenil i la primera obra de Núria Franquet l'infantil

Una nova nit de premis literaris, la 68a Nit de Santa Llúcia, sense Jordi Cuixart, el desè president d'Òmnium Cultural. En la presentació dels premiats a la premsa, prèvia a la celebració, el vice-president, Marcel Mauri, ha recordat que fa 424 dies que Cuixart és tancat injustament a la presó. Enguany,

la Nit de Santa Llúcia es fa a Sabadell, perquè és la ciutat d'acollida de la presidenta del parlament, Carme Forcadell, també ho va ser de Muriel Casals i, durant uns anys, de Jordi Cuixart. És a tots tres que l'acte ha volgut homenatjar, amb poemes i proses d'escriptors sabadellencs com Pere IV i Roc Casagran, i també amb altres autors: Enric

Casasses, Rosa Pou, David Menéndez.

Premi Sant Jordi: Jordi Cabré

El premi Sant Jordi se l'ha endut l'escriptor Jordi Cabré amb la novel·la *Digues un desig*. El portaveu del jurat, David Guzman, ha destacat el joc de miralls 'carrollià' que involucra el lector en una espiral sobre l'experiència de la lectura: un escriptor entra en una llibreria el dia de Sant Jordi i descobreix que el títol més venut de la diada és la seva autobiografia, que no l'ha escrita pas ell. Jordi Cabré ha explicat: 'Jo

defineixo la novel·la com un thriller psicològic. L'escriptor es troba amb una biografia no autoritzada i que el perjudica molt, perquè desvela greus secrets, una història d'amor perillosa, de dominació psicològica.' Amb aquesta obra singular i diferent, Cabré fa navegar el lector per viaranyes confusos, perquè transita per una novel·la dins d'una altra novel·la i no sap en quina de les dues es troba en cada moment. 'L'obra és una reivindicació del poder de la creació i de la línia prima que hi ha entre ficció i realitat.' David Guzman ha comentat que la idea de joc i tradició literària



Jordi Cabré ha guanyat el Sant Jordi, Carles Rebassa el Carles Riba de poesia, Víctor García Tur el Mercè Rodoreda de conte, Maite Carranza el juvenil i la primera obra de Núria Franquet l'infantil. ALBERT SALAMÉ

és una mena de fil invisible que connecta els tres premis literaris per a adults.

Enguany, el premi Sant Jordi no l'editarà Proa sinó que ho farà Enciclopèdia Catalana amb coedició amb Òmnium Cultural. Enciclopèdia va guanyar el concurs per a editar el premi Sant Jordi els tres anys vinents. El guanyador s'endurà 60.000 euros, a més dels drets d'autor íntegres. Entre les aportacions que farà Enciclopèdia Catalana aquests tres anys, destaca: convertir els socis d'Òmnium en prescriptors del premi i crear una campanya de foment de la lectura.

Premi Carles Riba: Carles Rebassa

El premi Carles Riba de poesia ha estat per al poeta Carles Rebassa amb *Sons bruts*,

un recull de seixanta-vuit sonets. La representant del jurat, Maria Cabrera, ha destacat que eren sonets que parlaven d'amor i de mort, i que eren una mena d'autoretrat mutant. També ha dit Cabrera: 'Aquests sonets s'han cisellat amb el temps, perquè són fets del 2003 al 2018. Són un joc conscient, trapella, obstinat, de qüestionar-se l'estructura del sonet. A vegades posant-s'hi xulo. Amb humor, ràbia, amor.' També ha destacat el gran mestratge lingüístic, l'eco de tradicions que ressonen en els versos de Rebassa. I ell ha explicat: 'Habitualment, quan et poses a fer un llibre de poemes, construeixes un cos que funciona en paral·lel al teu cos. Però amb aquest llibre va passar tot el contrari: *Sons bruts* és un combat entre

Enguany, el premi Sant Jordi no l'editarà Proa sinó que ho farà Enciclopèdia Catalana amb coedició amb Òmnium Cultural

l'amor i la mort, potser perquè l'origen dels poemes va ser un desamor tremend, que em va impulsar a prendre la tradició medieval i renaixentista. Potser perquè el sonet és una forma poètica ideològica, una forma vital que batega de forma individual, tota sola. Amb el temps, es va imposar l'anhel de destruir el món i tornar-lo a construir. Vaig acabar el llibre quan el cos em va dir que el cicle s'havia acabat.'

Premi Mercè Rodoreda: Víctor García Tur

El premi Mercè Rodoreda de contes l'ha guanyat l'escriptor Víctor García Tur amb *El país dels cecs*. La representant del jurat, Marina Porras, ha destacat la qualitat literària de l'obra, l'originalitat, el vincle amb la tradició i la reflexió



La coneguda escriptora de novel·les juvenils Maite Carranza ha obtingut el premi Joaquim Ruyra de literatura juvenil. ALBERT SALAMÉ

que fa l'autor sobre la idea del plagi. En aquest sentit, Gacía Tur ha volgut matisar que no era cap plagi, sinó que ha actuat com si es tractés d'un karaoke, triant unes cançons i interpretant-les: 'Quan dic cançons, dic contes. He triat una sèrie de contes que m'han impressionat al llarg de la vida i que he reelaborat. Autors com Borges, H.G. Wells, Kipling, Melville, Le Guin... Els meus són contes que parteixen d'altres contes.' I ha posat l'exemple del conte del títol, tret de Borges: García Tur situa Borges en la Catalunya de la República, fent carrera literària, i després en un exili de misèria de desarrelament, a l'Argentina. 'És un llibre ple d'homenatges i d'herències i com van a parar en la nostra producció literària.'

Les paraules de Jordi Cuixart 'mai no es podran empresonar les idees' han presidit l'acte

Premi Joaquim Ruyra: Maite Carranza

La coneguda escriptora de novel·les juvenils Maite Carranza ha obtingut el premi Joaquim Ruyra de literatura juvenil per *L'alè del drac*, una novel·la de misteri amb protagonista arxiconegut, Antoni Gaudi. Però és un jove Gaudi, que encara és a Reus, i Carranza novel·la una història que li serveix per a explicar d'on li prové la bogeria creativa. Una història que va deixar impactats els membres del jurat, qui han valorat que conté misteri, feminisme i crònica històrica.

Premi Josep M. Folch i Torres: Núria Franquet

Núria Franquet debuta en la literatura amb la novel·la *La Liang dins del quadre*, que ha obtingut el premi Josep M. Folch i Torres de literatura in-

fantil. Si bé l'any passat el premi va quedar desert, enguany el jurat ha defensat aferrissadament aquesta *opera prima*. Paula Jarrin, en nom del jurat, ha defensat aquest llibre, del qual ha dit que emocionava i feia mirar cap endins. La protagonista, Lian, en una visita a un museu amb l'escola, es perd, i descobrint un quadre sobre la conquesta de Mallorca per part de Jaume I, fa un viatge que la portarà a l'altre cantó de món, a través dels quadres del museu. Núria Franquet ha reivindicat els personatges femenins en les obres infantils i ha destacat que un dels temes que esbossa, però que considera important, és que parla d'una nena desarrelada. Les paraules de Jordi Cuixart 'mai no es podran empresonar les idees' han presidit l'acte. ■

S'ha mort Edmond Simeoni, pare del nacionalisme cors

Còrsega Home de pau, va ser un ferm defensor de portar la causa per vies estrictament pacífiques

REDACCIÓ

Edmond Simeoni s'ha mort avui a vuitanta-quatre anys a l'hospital d'Ajaccio. Home de pau i pare del nacionalisme cors, ha estat un referent d'aquest moviment els darrers cinquanta anys. També va ser un ferm defensor de l'ecologisme i del feminisme.

Simeoni va néixer el 1934 i era metge de professió. Va ser un dels principals responsables d'estructurar políticament el moviment cors i portar-lo a vies estrictament pacífiques. El 1970, va participar en la formació de l'Acció Regionalista Corsa (ARC), que denunciava el poder dels clans locals i va lluitar contra l'especulació a l'illa.

El 1975, va ser un dels protagonistes dels fets d'Aleria, la primera gran acció del nacionalisme cors modern. Una cinquantena de militars de l'ARC van ocupar una cava per denunciar el frau en l'elaboració del vi i l'adjudicació de terres als *pieds-noirs*. Per desallotjar els activistes, el govern francès va mobilitzar 1.250 agents, amb vuit helicòpters i quatre blindats. Tenien ordres de carregar i hi va haver una situació de caos. Hi van morir dos policies i un ocupant. Edmond Simeoni va ser empresonat i el partit, il·legalitzat.

Hi ha una clara relació entre aquesta acció i la creació de la banda armada Front d'Alliberament Nacional de Còrsega, grup que va marcar la política corsa des de llavors, encara que Simeoni es va mantenir com a ferm defensor de la pau i de les vies exclusivament democràtiques.

El 1977, va crear la Unió del Poble Cors. El 1982, va ser elegit diputat en la primera Assemblea de Còrsega. Un any més tard, va entrar com a conseller a l'Ajuntament de Bastia. El 2004, va unir tot el nacionalisme cors en una única candidatura, que va assolir el 17,34% dels vots, va dotar de discurs el sobiranisme i va marcar el camí a seguir per a abandonar les armes, cosa que van fer el 2014.

Simeoni sempre va defensar un autogovern fort i l'exercici de l'autodeterminació, tot i que no reivindicava pas la independència. Li semblava que no era viable per a Còrsega. Continuava de president fundador de l'associació Corsica Diàspora i Amics de Còrsega.

El seu fill és Gilles Simeoni, un altre home fort del nacionalisme cors i actual president de Còrsega. Polític i advocat, Gilles Simeoni ha estat capaç



Edmond Simeoni. ACN

de vèncer els diversos clans locals en les eleccions municipals a Bastia i d'aconseguir un suport electoral majoritari del nacionalisme a Còrsega.

Defensor de Catalunya

Edmond Simeoni va manifestar sempre el suport a la causa catalana. Fa menys d'un mes, en el lliurament del premi

Coppieters 2018, va dir que Catalunya era 'un far de credibilitat excepcional per tots els pobles en lluita'. També va posar el procés català com a exemple a seguir per haver mantingut la posició de no-violència malgrat la repressió de l'estat espanyol, que té empresonats dirigents polítics i socials. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 10-14 de desembre

A close-up portrait of Carles Puigdemont, looking slightly to the left. He has dark, wavy hair and is wearing glasses and a dark jacket over a light blue shirt and a patterned tie.

Dimecres 12.
Carles Puigdemont:
'La República ha de
ser una cooperativa
de ciutadans'

ALBERT SALAMÉ

A portrait of Neus Torbisco-Casals, looking upwards and to the left. She has long dark hair and is wearing a dark top.

Dijous 13.

Neus Torbisco-Casals: 'Ara
caldria anar directament a
Estrasburg en alguns casos'

ALBERT SALAMÉ

A portrait of Lojze Petrele, looking slightly to the left. He has short grey hair, a beard, and is wearing glasses and a dark jacket.

Dimarts 11.

Lojze Petrele: 'Eslovènia no fou
violenta; ens van atacar'

CEDIDA

DAVID BONVEHÍ

‘Un president de la Generalitat ara no ha de donar ordres ni alimentar segons quines actuacions’

El president del PDECat parla dels CDR, de l'encaix amb la Crida i de l'enduriment de Pedro Sánchez envers Catalunya



ALBERT SALAMÉ

ODEI A.-ETXEARTE

David Bonvehí va arribar a la presidència del PDECat al juliol, amb l'encàrrec de negociar l'encaix amb la Crida i de recosir els dos grans sectors en pugna dins el partit per evitar un trencament. Encara hi treballa. Ho fa amb els presos polítics del PDECat i amb Míriam Nogueras. La previsió és d'enllestir una proposta perquè les bases del partit decideixin què fer després del 19 de gener, quan la Crida es constituirà formalment. En aquesta entrevista, també parla sobre l'enduriment de Pedro Sánchez envers l'independentisme, de les darreres actuacions dels Mossos d'Esquadra, de l'actitud de Quim Torra amb els CDR i de la incomoditat que causa en el PDECat el to d'algunes mobilitzacions.

—S'hi pot dialogar, amb un govern espanyol com aquest?

—Pedro Sánchez es va equivocar. El discurs de dimecres no té res a veure amb el de fa cinc mesos, quan va fer la moció de censura i l'independentisme li va donar suport. En aquell moment, l'independentisme li va fer costat perquè mai més no es produís un discurs com el que dimecres va fer. Per tant, crec que es va equivocar. Pedro Sánchez ha de decidir si vol mantenir aquest discurs, que podria subscriure perfectament la dreta espanyola més feixista i recalcitrant, o si s'entén amb els demòcrates de l'estat espanyol i els independentistes catalans, que era el que nosaltres esperàvem. Ha tirat cap a la primera via. Si continua en aquesta línia, té els dies comptats com a president del govern espanyol.

—Això complica encara més que el PDECat puguin avalar el pressupost espanyol?

—Sí. El vam fer president i l'única cosa que li vam demanar és que posés sobre la taula una solució política, que comencéssim a parlar, que tingués en compte la situació d'anormalitat democràtica que tenim a Catalunya. No ha estat capaç de complir el mínim que li vam demanar.



Després del discurs de Sánchez tenim pocs arguments per a dir que el govern progressista és molt diferent que l'altra opció



Per a fer efectiva la independència, hem d'explorar vies diferents

El nostre no al pressupost ja era ferm i, des d'ahir, doblement ferm.

—Si hi ha eleccions espanyoles, el PP podria governar amb Cs i Vox. Això no empitjoraria les possibilitats de trobar una via negociada?

—Una de les decisions que ha de prendre l'independentisme és si li interessa més un govern del PSOE amb Podem a Espanya o un govern de dretes espanyol. Mesos enrere, vam decantar-nos per la primera opció. Ens semblava que era més democràtic, que l'independentisme podria millorar. Però després del discurs de Sánchez tenim pocs arguments per a dir que el govern progressista és molt diferent que l'altra opció.

—Si es tanca la via de la negociació, l'independentisme ha d'optar per la unilateralitat o esperar i acumular forces?

—L'independentisme sempre ha de continuar cercant el diàleg a Espanya. Ha de continuar governant les institucions pròpies de manera excel·lent, construint república des dels ajuntaments i la Generalitat, i això vol dir fer canvis profunds en l'administració de la Generalitat. Ha de continuar internacionalitzant el conflicte i convencent més gent de Catalunya, parlant a les ciutats de l'àrea metropolitana i al poble més petit d'alta muntanya del país. Ha de parlar amb els independentistes i amb els que no ho són; a aquests els ha de convèncer perquè siguem més.

—Acumular forces per tornar-ho a intentar més endavant, per tant.

—Sí, l'objectiu de la independència ja no se n'anirà. En cap cas, o almenys al PDECat, no hi ha ningú que no vulgui la independència. És un objectiu irrenunciable.

—Això vol dir que es mantenen les condicions que en l'anterior legislatura van portar a actuar de manera unilateral però amb la renúncia a intentar exercir el control efectiu del territori?

—En l'anterior legislatura, no es va fer

pròpiament una declaració unilateral d'independència. Es van aprovar unes lleis al parlament, unes lleis per majoria democràtica, i no hi havia ni control efectiu del territori ni violència, ni es volia imposar la independència per la força, sinó per la via democràtica. Aquesta és la via que vam seguir. Vam veure que ens portava a declarar la independència però és veritat que, per a fer-la efectiva, no n'hi havia prou. Per a fer efectiva la independència, hem d'explorar vies diferents.

—La via eslovena que ha defensat Torra, aleshores, no pot servir d'exemple per a Catalunya?

—Hem d'analitzar qualsevol país que ha estat independent. Però, després d'estudiar moltes vies, hem de trobar la pròpia. En diem via catalana, i és diferent de les altres. Potser el cas que més s'assembla a Catalunya, o en el que sempre ens hem emmirallat més, és l'escocès, però també hi ha una diferència substancial, que és que l'estat espanyol no vol fer de Regne Unit i per tant és una via que a hores d'ara no es veu factible.

—Sánchez ha instat els partits independentistes a fer una nova proposta d'encaix a Espanya que compti amb el suport de tres cinquenes parts del parlament.

—Ja n'hem fetes moltes. Vaig entrar de diputat el 2010. Vam fer una proposta de pacte fiscal amb cent diputats. Hi ha hagut majories àmplies al parlament en molts moments i recordem que l'estatut mateix que en va sortir no té res a veure amb el que al final va acceptar Espanya. No ens cansarem de buscar grans consensos. Hi ha un consens elevadíssim que la gent no vol ni la monarquia espanyola ni institucions caduques, tampoc la repressió de què són víctimes els nostres presos... La gent vol el dret de decidir o d'autodeterminació. El senyor Sánchez hauria de saber que més de tres cinquenes parts de Catalunya volen el dret d'autodeterminació.

—El batlle de Montblanc, Josep Andreu, d'ERC, ha anunciat que s'afegia a la vaga



Sempre que els Mossos intervenen, tenen el meu respecte. Confio molt en la seva professionalitat



ALBERT SALAMÉ

de fam en suport dels quatre presos que en fan. Heu pensat a fer un dejuni o a afegir-vos a la vaga?

—Com a partit, vam donar suport als dejunis i intento anar cada tres dies o quatre a comprovar l'estat de salut dels nostres companys a la presó. Estic molt preocupat pel seu estat de salut. En tot moment, com a partit, fem el que ells ens demanen. La vaga de fam és de les poques opcions que tenen de denúncia, i ens demanen que nosaltres, des de fora, intentem arribar a acords amb l'independentisme i que tirem endavant per governar bé aquest país.

—El fet que el consell de ministres espanyol es reuneixi divendres que ve a Barcelona és una provocació?

—Tothom té el dret de reunir-se, només faltaria, i de prendre les seves decisions, però venir-se a reunir a Barcelona no és políticament intel·ligent.

—Si es repeteixen algunes imatges de manifestants llançant tanques, la imatge de l'independentisme en pot sortir perjudicada?

—Si fem les coses bé, i la manifestació i la reivindicació és unitària i l'organitza de manera correcta la societat civil, no hi haurà aquestes imatges. Ja hem après que hem de tenir una actuació impecable. En la manera de manifestar-nos, ens hem equivocat molt poques vegades, i per tant estic segur que divendres no es produirà això.

—Què us van semblar les càrregues dels Mossos d'Esquadra?

—Sempre defenso els Mossos d'Esquadra. És una policia exemplar a escala europea. Com a partit sempre hem cregut que una de les coses més importants que tenim els catalans és la seguretat i, per tant, total suport als Mossos. És veritat que alguna imatge em va sorprendre, alguna actuació concreta d'algun agent, i espero que s'investigui. Sempre que els Mossos intervenen, tenen el meu respecte. Confio molt en la seva professionalitat.

—El president Quim Torra va fer un ultimàtum de quatre dies al conseller Miquel Buch per a fer canvis a la cúpula dels Mossos. Això va originar una

petita crisi. Després, van decidir que no hi hauria canvis, almenys de moment. Vau donar suport a Buch a Twitter. Es podia considerar que qüestionàveu el president.

—No ho vaig fer per això. No sóc al govern i no sé si aquest ultimàtum va ser en aquests termes o no. En tot cas, parlant amb el president Torra i el conseller Buch, crec que en tot moment han intentat anar coordinats i que estaven preocupats per algunes imatges que havien vist. Però no tinc la sensació que això hagi originat cap crisi de govern ni entre ells dos. En cap cas el PDECat no ha qüestionat l'actuació dels Mossos d'Esquadra, ni del conseller Buch, ni del president Torra, tampoc.

—Torra no té un partit ni cap suport orgànic al darrere i compta amb un nucli de confiança molt petit. Està sol?

—No m'atreiria a dir-ho d'aquesta manera. Té una majoria bastant sòlida, molt diversa, i ell és una figura molt transversal, fruit d'aquesta varietat de l'independentisme. Només puc parlar pels diputats del PDECat, però sempre

vam dir que, des de la seva investidura i fins al final, li donàrem suport. Junta-ment amb els grups al congrés i al senat, tenim trobades amb ell, coordinem l'estratègia. És veritat que de vegades amb punts de vista diferents. No és cap secret tampoc. Però, en tot cas, la paraula 'sol' no és la més adient.

—Torra ha tingut una actitud de compresió amb les actuacions dels CDR i va dir que havien de pressionar. Artur Mas va afirmar a Catalunya Ràdio que no és funció dels polítics dir això. Ho compartiu?

—Comparteixo tot el que diu el president Mas, sempre. És veritat que són moments molt complexos i en què el llenguatge és important. Hem de ser conscients que ens miren amb lupa i que qualsevol frase és malinterpretada. Coincideixo bastant amb el president Mas que un president de la Generalitat segurament ara no ha de donar ordres ni ha d'alimentar segons quines actuacions quan són tan mirades amb lupa.

—El PDECat l'incomoden algunes actuacions dels CDR?

—Ens incomoda la gent que va amb la cara tapada, que crema contenidors, que són uns brètols. Ens molesta la gent que llança tanques. No ho compartim. Els CDR, com a organització, són diversos i no puc malparlar-ne en cap cas. Sí d'aquestes actuacions concretes, que de vegades han reivindicat alguns CDR.

—La desobediència civil per mirar d'avançar en la consecució de la República, què us sembla?

—Sempre que sigui pacífica, mesurada, i serveixi per a avançar, no l'acostumo a descartar. Sempre que sigui compartida per molta gent per a poder canviar coses i sempre que no perjudiqui terceres persones.

—Quan es fa una mobilització contundent és molt difícil que no hi hagi terceres persones afectades. Per exemple, els comerciants ja diuen que les mobilitzacions del 21-D els poden perjudicar a les portes del cap de setmana més important de la campanya de Nadal.

—Sí, però crec que la societat catalana, el dia 21, actuarà d'una manera perquè els comerciants no en resultin gaire afectats.

Segur que trobarà la manera de fer-ho. Hem de fer les coses d'una manera que els perjudiqui tan poc com sigui possible.

—I quan s'aixequen barreres de peatge o es tallen carreteres durant hores?

—Com a David Bonvehí, ara això no ho faria. No ho comparteixo.

—Com ha de ser l'encaix del PDECat amb la Crida?

—Tothom ha vist què ha passat aquests últims mesos a la Crida. Continuem essent l'únic partit que li dona suport explícit i esperem a veure si la Crida accepta que un partit com el PDECat hi pugui col·laborar. Si ho permet, m'he compromès, davant la militància i la direcció, a trobar-hi un encaix. Nosaltres som els de la unitat, els de la transversalitat, sempre hem estat un partit obert.

—Fins ara la Crida ha refusat la incorporació orgànica de tot el partit i ha prioritzat l'adhesió individual dels militants. I això de moment no ha canviat.

—D'acord, però jo tinc un mandat de l'assemblea que diu que he d'encaixar el partit a la Crida. Espero a saber com puc encaixar-lo.

—Globalment?

—Aquest és el meu mandat, independentment que hi hagi gent que individualment s'hagi fet de la Crida. Ho respecto i n'estic content.

—Això podria ser una coalició electoral?

—No és pas sobre la taula així, però alguna forma de col·laboració haurem de trobar perquè aquest país i aquest espai polític necessiten unitat.

—Si la Crida es constitueix com a partit, hi ha el problema que els estatuts del PDECat no permeten la doble militància. Una solució seria reformar-los?

—Totes les meves forces van destinades a encaixar globalment el PDECat dins la Crida. Espero a veure com la Crida s'acaba constituint i si és possible o no. Què acaba essent la Crida i com acaba configurant-se.



ALBERT SALAMÉ

—La Crida va deixant de banda l'electorat més moderat del PDECat, heretat de l'antiga CDC?

—No ho sé. No sé com s'acabarà configurant, ni el programa ideològic. L'única cosa que puc dir és que el PDECat, dins aquest espai de centre, ha procurat tenir gent més moderada, que venien fins i tot de l'antiga CDC, i un nou independentisme més desacomplexat. Hi han tingut cabuda i espero que en el futur també n'hi tinguin.

—Us fa por que, per la falta d'entesa, hi hagi una escissió? Que una part dels associats se'n vagin a la Crida i a una altra es quedi?

—Internament, no ho noto. Sí que noto que la gent té ganes de sumar, que no té ganes de partir-se més i que, quan vagi a unes eleccions, trobi una butlleta potent que representi la majoria del sobiranisme.

—La Crida diu que es dissoldrà quan s'aconsegueixi la independència. El PDECat podria hibernar fins llavors?

—Un partit polític només pot sobreviure si fa política. La paraula 'hibernar' no la contemplo.

—I la dissolució encara menys...

—Ja vaig dir que no ho faria. Mentre sigui president, no ho faré, això.

—Una de les conseqüències de les dificultats d'aquest encaix és que encara no tenen cap de llista per Barcelona ni per a les eleccions europees. Per Barcelona, ho ha de ser Neus Munté?

—Del PDECat, segur que n'ha de ser la cap de llista, i té l'encàrrec de fer una llista transversal. Si ella opta per no anar de número u, li ho respectaré, però ha de ser una decisió seva. Neus Munté continua essent la nostra referència a Barcelona.

—Què us sembla que Ferran Mascarell vulgui ser el candidat?

—Tothom és lliure de fer allò que consideri convenient. Ve d'una tradició de partits diferents del PDECat. En els

últims anys ha col·laborat molt amb nosaltres i jo sempre havia pensat que acabaria formant part d'aquesta llista transversal que fem a Barcelona. Si opta per no venir amb nosaltres, respecte total.

—Podria ser un bon candidat per a tot aquest espai?

—Ho hauria de decidir Neus Munté i ja vaig dir que a mi em semblava que, després de tot el que ha passat, Neus Munté és més bona candidata.

—Qui hi posarà ordre si els actors no es posen d'acord? Hi ha qui diu que Puigdemont haurà de decidir o que tot es desencallarà si Joaquim Forn fa el pas per a ser candidat.

—Mantinc reunions amb tres persones que faran que tot això vagi perfectament: Jordi Sánchez, Joaquim Forn i Neus Munté. Estic molt tranquil. No crec que tinguem problemes a Barcelona. Trobaran la solució.

—Al PDECat aviat faran primàries per a les eleccions europees.

—Sí, i anem mirant quina coalició és la millor. Fins a l'últim moment intentarem una coalició independentista amb ERC, però cada vegada es veu més difícil. Estem pendent també de llistes amb més partits nacionalistes de l'estat espanyol però és quasi impossible si ERC no hi juga. Per tant, tenim alguna altra opció, com la nostra coalició històrica amb algun partit del País Basc i de Galícia. A les primàries es pot presentar gent que no sigui del partit i a final de gener hauríem de tenir el nom que encapçali la llista.

—Després de l'assemblea del PDECat de l'estiu, quina relació hi teniu, amb Puigdemont?

—Haviem estat companys al parlament, teníem una relació molt estreta. En aquests dos anys, al PDECat ens han passat moltes coses. Igual que Artur Mas, sempre serà el meu referent polític. És una relació d'admiració, també de tristesa perquè ha d'estar a Brussel·les,



Ens incomoda la gent que va amb la cara tapada, que crema contenidors, que són uns brètols



M'he fixat una línia vermella: que aquest partit no es dissolgui

i intento compartir amb ell les decisions més importants. La seva opinió en molts casos és decisiva, o jo la tinc molt en compte. L'última vegada que el vaig veure va ser el cap de setmana passat amb la presentació del Consell per la República. Vam estar molt contents d'anar-hi i ell de veure'ns-hi.

—A la direcció del PDECat, hi conviuen dues sensibilitats pel pacte que va fer al congrés. Dieu que no hi ha risc d'escissió però aquests últims mesos han aflorat tensions.

—És un partit complex, tendre, en què els lideratges que tenim són nous. Des de la meua presidència intento entendre i dialogar amb tothom, fer un partit on càpiga tothom. També sóc conscient que el meu lideratge és nou, de vegades pactista, i que no pretén imposar cap visió determinada de veure les coses. Però sí que m'he fixat una línia vermella: que aquest partit no es dissolgui, que continuï fent política. ■

NEUS TORBISCO-CASALS

‘Ara caldria anar directament a Estrasburg en alguns casos’

Entrevista a la professora de drets humans sobre com encarar la batalla jurídica internacional per a defensar els drets dels presos i els exiliats



ALBERT SALAMÉ

JOSEP CASULLERAS NUALART

Neus Torbisco-Casals és professora de drets humans i dret internacional al Graduate Institute de Ginebra. És una de les persones que ha tingut un paper més destacat en la defensa internacional dels represaliats catalans. Forma part de l'equip de l'advocat Ben Emmerson, que ha denunciat a les Nacions Unides la vulneració de drets fonamentals dels presos polítics, per haver estat detinguts de manera arbitrària, i dels drets polítics de Jordi Sànchez i de Carles Puigdemont, a qui la justícia espanyola va impedir de poder ser investits. En aquesta entrevista explica per què pensa que caldria activar la via d'Estrasburg, passant per alt el Tribunal Constitucional espanyol i la seva actitud obstruccionista, si més no en els casos de Jordi Cuixart, Jordi Sànchez, Carme Forcadell i Jordi Turull. Seria un moviment més d'un litigi estratègic en què hi ha en joc la preservació de drets civils que ara són amenaçats.

—**La vaga de fam assenyalada de ple el Tribunal Constitucional.**

—El missatge que acompanya la vaga de fam és molt potent: fan vaga de fam perquè el Tribunal Constitucional espanyol dilata la resolució d'uns recursos d'empara que exigien una resolució urgent, sobretot tenint en compte que Amnistia Internacional i Human Rights Watch han declarat que són presos polítics. La intenció d'aquesta dilació és perversa: blocar l'accés a tribunals internacionals que protegeixen els drets humans. Els jutges espanyols temen que els desautoritzin, perquè tots sabem com han acabat els processos oberts a Alemanya, Bèlgica, Suïssa i Escòcia. La dilació causa danys irreparables als drets vulnerats i, clarament, el TC actua amb un doble tractament, incompatible amb el deure institucional d'imparcialitat.

—**Això que fa el TC és flagrant?**

—S'han reunit d'urgència quan el govern espanyol ho ha exigint i no prioritzen la resolució de les demandes dels polítics



És lamentable que a l'Europa del segle XXI hi hagi presos polítics que facin vaga de fam per denunciar la violència institucional



Hi ha casos en què l'accés als tribunals internacionals no exigeix estrictament exhaurir els recursos domèstics

catalans, quan cada dia que passen a la presó és un atemptat contra el seu dret de llibertat. No hem d'oblidar que la presó provisional és una mesura extrema, que en cap cas no es pot normalitzar. És lamentable que una institució judicial que hauria de tenir la funció de protegir els drets individuals (sobretot, el dret de les minories) contra la repressió de l'estat s'erigeixi en un òrgan més del poder executiu.

—Què us sembla el missatge de la vaga de fam?

—Jo respecto profundament aquesta decisió tan dura i crec que és útil per a remoure consciències dels qui continuen en silenci davant aquesta injustícia, a Espanya i al món. És lamentable que a l'Europa del segle XXI hi hagi presos polítics que facin vaga de fam per denunciar la violència institucional d'un estat membre de la Unió Europea. Tanmateix, potser el missatge podria haver estat més potent, amb una mirada internacional i no solament domèstica, centrada en la denúncia de l'omissió premeditada del TC de considerar els recursos d'empara dels presos amb finalitats ideològiques. Del meu punt de vista, els presos que fan vaga de fam estan absolutament legitimats per a exigir l'alliberament immediat. Que el TC resolgui o no el recurs és secundari. Sabem que la resposta estàndard serà de justificar aquesta ommissió d'acord amb raons formals o procedimentals, i han arribat a dir, com era previsible, que no es deixarien pressionar per aquesta acció.

—N'hauríeu proposat l'alliberament immediat?

—Potser hauria exposat com a objectiu l'alliberament immediat perquè el TC no ha resolt cap recurs des de fa més d'un any, i el suport internacional als presos polítics és com més va més important. Potser l'impacte internacional seria més fort, però també depèn d'una campanya més àmplia capaç d'atreure l'atenció de la premsa internacional. Sigui com sigui, insisteixo que l'objectiu no és aconseguir una decisió del TC, l'objectiu és la llibertat. Perquè, en el fons, tots els juristes i

advocats que hem intervingut en aquesta causa sabem que aquesta gent no havia d'haver entrat mai a la presó si Espanya fos una veritable democràcia amb separació de poders i llibertat d'expressió i discrepància política.

—Potser s'ha presentat una demanda més possibilista.

—Sí. Però si analitzem les irregularitats processals de tota mena que s'han comès, és raonable de sospitar que els recursos d'empara no es resoldran favorablement. De moment, segurament no els resolen perquè és molt difícil d'argumentar jurídicament aquest empresonament, i ho saben. Però la cúpula judicial espanyola s'ha immunitzat contra el patiment i contra la impossibilitat d'oferir raons objectives per a mantenir els nostres dirigents a la presó, perquè han entès que la seva missió principal és preservar la integritat territorial i la unitat d'Espanya, i no pas els drets humans individuals i col·lectius.

—Quines alternatives hi hauria?

—Hi ha una concepció molt estesa entre els juristes locals sobre l'accés als tribunals internacionals –tant al Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) com al comitè de drets humans de l'ONU– que en la pràctica del dret internacional no és tan clara. Si es justifica adequadament, hi ha casos en què l'accés als tribunals internacionals no exigeix estrictament exhaurir els recursos domèstics, especialment quan es demostren inefectius per a prevenir un dany irreparable. Per això, des d'una perspectiva basada en el fet que aquest litigi és un litigi estratègic, diversos juristes i advocats internacionals hem recomanat de recórrer a Estrasburg i al Comitè de l'ONU a Ginebra en alguns casos, sobretot per la violació dels drets polítics i per la detenció arbitrària.

—Abans d'haver exhaurit la via interna espanyola?

—Sí. Per exemple, en el cas de la sentència del TEDH contra Turquia del mes passat per la detenció de Selahattin



La regla de l'exhauriment dels recursos domèstics no s'ha de complir si en cap cas no podran protegir els drets afectats



ALBERT SALAMÉ

Demirtaş, diputat kurd i copresident del Partit Demòcrata Popular, pro-independentista, tampoc no s'havia exhaurit del tot la via legal interna abans de presentar el recurs. Tècnicament, aquí, el TEDH considera suficient que el tribunal turc dictés una sentència abans de la sentència d'Estrasburg. I el TEDH exigeix a Turquia que posi fi a la detenció prèvia perquè afecta el pluralisme polític i limita la llibertat d'expressió.

—Què tenen en compte, doncs, a Estrasburg per poder-hi anar abans?

—El tribunal té en compte la doctrina *chilling effect*, com l'anomenem els juristes especialitzats en drets humans, per no haver d'exigir de manera estricta l'exhauriment de tots els recursos interns. En un context legal, és l'efecte que l'amenaça de sanció legal (extrema, en el cas de la detenció arbitrària i l'empressonament preventiu) genera en la inhibició o en l'autocensura en l'exercici legítim dels drets individuals fonamentals. Per exemple, l'amenaça de sancions desproporcionades que condueix a la por d'exercir drets com la llibertat d'expres-

sió, de manifestació i de consciència. El dret penal espanyol s'ha interpretat de manera il·legítima i il·legal amb una finalitat ideològica: criminalitzar tot un moviment polític i eliminar els defensors del dret de Catalunya a l'autodeterminació i a la constitució d'un estat sobirà. Una aspiració que, hi insisteixo, és perfectament legítima i protegida pel dret internacional.

—Als tribunals internacionals hi ha excepcions sobre això, doncs.

—Si bé és cert que, en principi, per a recórrer a tribunals internacionals has d'al·legar que has exhaurit les vies internes, hi ha excepcions quan el dany que es produirà sobre les posicions jurídiques afectades serà irreparable perquè aquestes vies s'han mostrat del tot inefectives. Crec que és el cas dels presos polítics. Les dilacions en el procediment intern (sobretot l'omissió del TC de resoldre els recursos d'empara) causarà danys irreparables en el cas que la detenció hagi estat arbitrària. De fet, ja vam presentar al Comitè de Drets Humans de l'ONU la demanda del president Puigdemont i de

Jordi Sánchez al·legant aquesta ineffectivitat, i de moment no s'ha acceptat l'argument de l'estat espanyol que no s'hauria d'admetre a tràmit perquè les vies internes no s'havien exhaurit.

—Podríeu explicar-ho amb més detall? Voleu dir que caldria demanar unes mesures cautelars?

—En una situació de greus irregularitats processals com les que s'han comès (i que hem anat detallant metòdicament en les comunicacions al Comitè de Drets Humans de l'ONU), no és raonable exigir que el TC decideixi sobre el recurs d'empara que té pendent. És un principi ben establert del dret internacional i de la jurisprudència del comitè que la regla de l'exhauriment dels recursos domèstics no s'ha de complir si en cap cas no podran protegir els drets afectats perquè quan obtinguem una resposta ja s'haurà comès el dany.

—Aquest exemple que poseu és al comitè de l'ONU. I què hi diu, el Tribunal d'Estrasburg?

—El Tribunal Europeu de Drets Hu-

mans ha destacat que, perquè un recurs sigui eficaç, ha de ser capaç de reparar directament la situació impugnada i ha d'oferir 'perspectives raonables d'èxit'. En diversos precedents, el TEDH ha considerat que només cal exhaurir els recursos domèstics quan tenen un component 'preventiu'; és a dir, han de ser capaços d'evitar la continuació de la presumpta violació de drets humans perquè es considerin eficaços.

—Però a Estrasburg no hi ha precedents de mesures cautelars en el cas de detencions.

—No n'hi ha, només es concedeixen en casos molt extrems d'amenaça a la vida o a la salut física (perquè el concepte de dany irreparable s'aplica normalment quan hi ha perill de mort). El TEDH és molt restrictiu en l'atorgament d'aquestes mesures. Tanmateix, aquesta és una línia jurisprudencial que podria canviar. Ho va fer el comitè de l'ONU atorgant unes mesures cautelars en el cas de Jordi Sànchez que Espanya no va complir, com lamentablement fan els països que no respecten els drets humans.

—Per tant, penseu que s'hauria de recórrer directament al TEDH.

—Pensem que caldria presentar alguns d'aquests casos directament al TEDH i argumentar molt bé per què s'ha d'admetre la demanda i resoldre-la amb urgència per evitar danys irreparables. Des del meu punt de vista, els casos de Carme Forcadell, Jordi Turull, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart, en el moment de l'empresonament, representen violacions flagrants de drets humans civils i polítics.

—Per què cal fer-ho en aquests casos que heu esmentat?

—Perquè en el cas de Carme Forcadell és inaudible que una democràcia tanqui la presidenta del parlament per haver permès un debat parlamentari. I en el cas de Turull, és insòlit que enmig d'una investidura s'empresoni una persona que havia estat deixada en llibertat prèviament sense que hagués canviat

absolutament res en els fets. El tribunal potser ens dirà que no és procedent, perquè no s'han exhaurit els recursos interns, que presentem el recurs més endavant. Però no hi perdem res.

—Però una inadmissió d'Estrasburg per un recurs abans d'hora no pot debilitar aquest litigi estratègic?

—No, al contrari. Si presentes moltes demandes mal fonamentades —i això ho fa molta gent que no té el grau d'expertesa i pensa que recórrer a Estrasburg és emplenar un formulari—, potser sí. Si es presenten demandes molt ben fonamentades, per part d'equips d'advocats i juristes reconeguts en el món de la pràctica dels drets humans, aconseguirem que hi hagi uns lletrats al tribunal que ja hagin llegit aquests casos. Això és un avantatge, perquè contribuïm a explicar això que passa, abans no hagin de prendre cap decisió. Jo no dic que tots els recursos s'hagin de presentar abans d'hora a Estrasburg, però considero un error esperar en els casos dels dos Jordis, de Carme Forcadell i de Jordi Turull. Encara que no s'acceptin mesures cautelars, es pot demanar a Estrasburg que resolgui per la via d'urgència. Hi ha un tipus de casos en què l'advocat pot demanar-ho perquè hi ha un risc greu, i la llibertat és, després de la vida, el bé més preuat en drets humans. Aquesta via d'urgència té el nom de *priority policy*.

—En quins casos es pot fer servir la *priority policy*? Quins precedents n'hi ha?

—El Tribunal d'Estrasburg ha establert la seva política prioritària per a tractar més de pressa els casos amb urgència particular. Hi ha diferents categories de casos, però el més urgent inclou casos en què el sol·licitant es troba privat de llibertat a conseqüència d'una violació dels drets d'acord amb la Convenció Europea. Aquest és el cas que ens trobem aquí: l'empresonament és conseqüència d'una violació de la llibertat d'expressió, d'assemblea i de drets polítics. Per a casos d'urgència, el Tribunal Europeu sol decidir abans d'un any o dos, molt més de pressa que no pas la mitjana. I



Han de ser capaços d'evitar la continuació de la presumpta violació de drets humans perquè es considerin eficaços



No dic que tots els recursos s'hagin de presentar abans d'hora a Estrasburg, però considero un error esperar en els casos dels dos Jordis, de Carme Forcadell i de Jordi Turull

sí que n'hi ha, de precedents. En el cas del diputat kurd es va resoldre en un any i mig.

—**Continua semblant molt de temps...**

—La justícia és lenta, però és un instrument de pressió a l'estat. Sense presentar alguns casos, no podem saber què faria el Tribunal d'Estrasburg. Aquesta prudència desmesurada no es justifica, tenint en compte la deriva repressiva insòlita en un estat membre de la UE. Pel que fa a les mesures cautelars, no hi ha cap norma específica que les prevegi; hi ha una jurisprudència, i les línies jurisprudencials poden canviar. En el cas de Sánchez i Cuixart, amb Human Rights Watch i Amnistia Internacional dient que els han d'alliberar immediatament, no sabem què passaria si ells dos presents sin ara una demanda a Estrasburg. Com deia, la jurisprudència canvia. Tampoc no comptàvem que el Comitè de Drets Humans de l'ONU dictés mesures cautelars per drets polítics, i ho va fer en el cas de Jordi Sánchez. Si no presentem els casos, els jutges no tindran l'ocasió de llegir què passa.

—Per la via d'urgència?

—Sí, per la via d'urgència i també de manant mesures cautelars, dient que diverses organitzacions reconegudes de drets humans n'han exigit l'alliberament immediat. Si no ho provem, no ho sabrem.

—**I si abans d'això el TC es pronunciés sobre els presos que fan vaga de fam?**

—Potser aconseguiran l'objectiu que el TC es pronunciï, tot i que en dubto, i s'obrirà la via d'Estrasburg. Però una vegada el TC es pronunciï, quan es recorri al Tribunal Europeu de Drets Humans ja no servirà de res. Després del judici ja s'haurà acabat la detenció arbitrària, perquè hi haurà una presó definitiva.

—**I aquest recurs d'empara al TC contra la detenció arbitrària ja no tindrà sentit, oi? Aleshores se n'haurà de presentar un altre basat en la condemna que hi hagi.**

—Exactament, i tornarem a trobar-nos



ALBERT SALAMÉ

en la mateixa situació. Els casos de Sánchez i de Cuixart són els més greus, perquè són societat civil. Però, com deia, també hem proposat de portar-hi els casos de Jordi Turull i Carme Forcadell, perquè són importants estratègicament per la posició institucional que ocupaven.

—**La denúncia per detenció arbitrària que vau presentar a l'ONU està encaïllada.**

—Nosaltres teníem l'esperança que es resolgués abans no comencés el judici. El grup de treball de detencions arbitràries es reuneix només tres vegades l'any, i s'ha reunit fa poc. Ens consta que té moltes qüestions, i el missatge oficial és que hi ha una acumulació molt gran de casos de detenció arbitrària i que encara no toca.

—**Amb això no hi comptàveu.**

—Per a nosaltres, ha estat un daltabaix, perquè teníem certa confiança que ho resoldrien en aquesta reunió, tenint en compte la imminència del judici i tantes coses que s'han fet per a motivar la reac-

ció de les organitzacions internacionals. No ho han fet, potser això hauria de fer repensar novament l'estratègia.

—**Per què?**

—Perquè la pròxima sessió serà a l'abril i això ja no servirà de res. A més, s'ha d'anar amb molt de compte, perquè el TEDH pot dir que aquest cas ja el tenen al grup de treball de l'ONU i, com que és un altre instrument semijurisdiccional, podria fer incompatible el recurs a Estrasburg pel cas de la detenció arbitrària –no pas pel els drets polítics ni per la condemna definitiva, que vindran després. Estratègicament, seria molt important obtenir una condemna d'Estrasburg a Espanya per la detenció arbitrària, com a mínim, d'alguns dels presos polítics. Ja he dit que el cas dels dos Jordis és dels més evidents, jurídicament parlant. Quan arribi la condemna ja no els servirà de res, a les persones que han estat injustament detingudes i empresonades, però d'aquesta manera protegim els futurs dirigents de la societat civil catalana, els futurs presidents

d'Òmnium Cultural i de l'ANC, i tots els moviments que lluiten des de la societat civil per un país lliure i per una societat més justa.

—Repensar l'estratègia: voleu dir retirar les demandes a l'ONU?

—Les d'alguns presos. Jo ho veig d'una manera estratègica: cal diversificar les demandes amb la finalitat de maximitzar les possibilitats d'obtenir les màximes condemnes a la repressió dels drets humans per part l'estat espanyol. L'estat ha posat un mirall davant una colla de persones i les tracta com si fossin una banda de terroristes. Nosaltres hauríem de girar aquest mirall mantenint la unitat en l'estratègia i l'argumentació jurídiques. Hem de mostrar que això no és així, que aquí només s'han exercit drets humans individuals i col·lectius que totes les democràcies haurien de protegir. Per tant, jo ara trauria algunes de les persones que han presentat demanda al grup de treball de l'ONU i portaria els seus casos al Tribunal d'Estrasburg per diversificar les fonts de decisió jurisdic-

cional. És a dir, afavorir que hi hagi un dia que tinguem diverses condemnes a diferents nivells.

—I això es pot fer? Es pot retirar la demanda d'uns presos a l'ONU i presentar-la a Estrasburg? No és incompatible?

—No és incompatible si retires la demanda, no. Renuncies al grup de treball de l'ONU perquè ha passat un any i no dóna resultat. I una altra cosa són les demandes sobre els drets polítics vulnerats; el del president Puigdemont, per no haver-lo deixat investir president quan va guanyar les eleccions. Si volem dir que Espanya no és un estat veritablement democràtic, que s'assembla més a Turquia que no a Dinamarca, hem de mostrar que hi ha hagut una afectació crucial dels drets polítics i la democràcia, i el Comitè de Drets Humans de l'ONU és l'òrgan que controla l'aplicació del Pacte de Drets Civils i Polítics, que són els que s'han vulnerat en el cas de Puigdemont i en el cas de Jordi Sànchez, a qui van demanar l'aplicació de mesures cautelars.

La suspensió dels diputats independents, que des del meu punt de vista vulnera clarament tota la jurisprudència internacional sobre drets polítics, també s'impugnarà.

—De què serveix que l'estat hagi de complir obligatòriament allò que diu l'ONU si després no en fa cas, com vam veure en el cas de Jordi Sànchez?

—La conseqüència immediata és considerar que l'estat espanyol és un violador de drets civils i polítics. Mentrestant, el cas va avançant. L'estat espanyol va fer al·legacions, que des del meu punt de vista eren molt febles, i nosaltres les hem contestades. La principal al·legació de l'estat era que no s'acceptés la demanda perquè no s'havien exhaurit els recursos interns. Nosaltres vam al·legar que no en teníem l'obligació perquè el dany en els drets polítics, si ens esperàvem, era irreparable. El president Puigdemont no podia esperar tres anys que es resolguessin els recursos interns, perquè llavors ja no tindria sentit invertir-lo president.

—Aquí vau aconseguir resultats sense haver exhaurit la via interna.

—Sí. Això, a vegades, ho perden de vista els advocats locals. Molts són criminalistes i prenen la llei internacional al peu de la lletra, però hi insisteixo: els recursos interns els has d'exhaurir quan creus que són una garantia per als teus drets. Si pots argumentar que aquí hi ha un tribunal arbitrari, que els nomenaments del tribunal, començant pel del senyor Llarena, han estat fets de manera irregular; que el CGPJ és un òrgan polititzat; tot l'escàndol de Marchena amb els púgils... Hi ha moltes coses que afecten el dret de tenir un tribunal just i imparcial. Si penso que no em poden jutjar d'una manera imparcial, tinc dret de presentar aquest recurs.

—Voleu dir que mirem massa el TC i que hauríem de saltar directament a Europa?

—Quan diem al TC que, si us plau, resolgui els recursos d'empara, li donem



ALBERT SALAMÉ

legitimitat; si més no, li presumim una certa legitimitat. En realitat, tenim una sospita molt fonamentada que som davant una connivència entre els poders de l'estat per a aturar l'independentisme sigui com sigui, i aquest objectiu justifica (erròniament, en la meua opinió) tots els mitjans. Estan disposats a sacrificar l'estat de dret i els principis de legalitat i divisió de poders per evitar la secessió de Catalunya. Tothom és conscient que la batalla jurídica i també política es guanyarà internacionalment, convençant Europa que s'ha d'intervenir i forçar Espanya a negociar amb mediadors internacionals; però encara estem enfocats –obsessionats legalment– a guanyar la batalla dins l'estat. Això, psicològicament, s'entén, però no és una estratègia sòlida.

—Psicològicament?

—Sí. Fa anys que analitzo i ensenyo molts casos de tribus o pobles indígenes. Els pobles indígenes van guanyar moralment i jurídicament la batalla per l'autodeterminació internacionalment quan van obtenir una declaració de les Nacions Unides (la Declaració sobre els Drets dels Pobles Indígenes, del 2007), que els dona molta autonomia, cultural i d'autogovern, d'accés als recursos energètics i de preservació del seu model de desenvolupament, etc. Després de dues dècades de lluita i negociació (de molts pobles diversos units per una mateixa causa), es va aprovar aquesta declaració. Molts pobles indígenes continuen lluitant perquè l'estat al qual pertanyen formalment els reconegui; posen l'èmfasi en la 'justícia transicional', en el fet que els han humiliat històricament i continuen essent víctimes d'un sistema de discriminació i opressió estructurals legitimat per l'estat.

—És un tret comú de pobles oprimits?

—Els pobles oprimits volen, en primer lloc, que l'opressor els demani perdó. Per això no en tenen prou amb la qüestió internacional: exigeixen justícia dins, que els reconeguin els altres com una nació tan digna com les altres. És molt

frustrant que els altres et vegin com un grup culturalment inferior o com a delinqüents o terroristes pel fet de demanar simplement que la teva nació sigui reconeguda com les altres. Ni millor ni pitjor: igual, amb els mateixos drets i obligacions. Això crec que hi és molt, en el fons del nostre conflicte amb Espanya, que hi ha una dimensió psicològica, gairebé de consciència col·lectiva. L'altra part també se sent agredida. Perquè quan et vols separar l'altre inevitablement pensa que el rebutges. Però podria pensar que simplement vols ser lliure i igual; que la seva identitat val tant com la teva. En tot cas, quan s'adopta la via repressiva és molt més difícil de tornar a la normalitat.

—Hi ha molta gent que es demana qui els farà pagar aquesta vulneració de drets. Qui i quan?

—Jo no confio gens en els tribunals espanyols perquè creuen en allò que fan. Confio més en els tribunals internacionals, però no hi confio absolutament, perquè són òrgans jurisdiccionals establerts pels estats. Com qualsevol mecanisme internacional, són els estats que proposen els jutges. L'ordre internacional és un ordre d'estats, i els estats es defensen ells amb ells. No és pas un argument per a negar la importància de les demandes internacionals. Perquè si no ens defensem, si no les interposem, no donem cap oportunitat al sistema per a transformar-se. Ara, no podem ser ingenus, tampoc. Abans de la declaració d'independència l'ambient que hi havia a Catalunya era molt naïf: vindrà Europa i ens defensarà. Es va subestimar la *realpolitik*, que és allò que lamentablement funciona a Europa, i els refugiats ho veuen cada dia. Penso, com diu el president Puigdemont, que la crisi catalana és una oportunitat per a Europa, per a demanar que estigui a l'altura dels ideals que van fer possible el Conveni de Roma, uns valors ètics i sobre els drets humans. Perquè aleshores no era solament un club d'estats potents que es reunien per a maximitzar els seus beneficis econòmics. ■



Els pobles indígenes van guanyar moralment i jurídicament la batalla per l'autodeterminació internacionalment quan van obtenir una declaració de les Nacions Unides



Penso, com diu el president Puigdemont, que la crisi catalana és una oportunitat per a Europa

CARLES PUIGDEMONT

‘La República ha de ser una cooperativa de ciutadans’

Entrevista a fons al president de la Generalitat Carles Puigdemont, a la Casa de la República



ALBERT SALAMÉ

ASSUMPCIÓ MARESMA

Mentre l'estat espanyol torna a apujar el grau d'amenaça com un buldòzer, parlem amb el president Carles Puigdemont sobre el Consell per la República. L'ambient de Waterloo no es contamina d'aquest soroll mediàtic que vol ser eixordador. La conversa agafa una pro-

funditat apassionada i gairebé científica sobre el futur, i dibuixa ganes d'una radicalitat democràtica que porta implícita la independència, però que va molt més enllà. Parlem de computació quàntica, de dades biomètriques, d'identitats sobiranes, d'una república que sigui una cooperativa de ciutadans. D'una lluita

del segle XXI que vol preparar-se per als envits més agosarats. Res de tecnologia feixuga. Tot tecnologia fina. Malgrat no voler mirar cap al passat per mantenir el fil de la conversa, és difícil de no pensar en aquells primers dies a Brussel·les, d'una precarietat absoluta. Es nota que des de la Casa de la República s'han fet



La restitució és tornar a Catalunya com a president de la Generalitat, no com a Carles Puigdemont



Tornar abans de ser investit president seria un error

molts deures, més enllà de la internacionalització i de posar en evidència la falta de democràcia.

El consell n'és la prova més evident i per això durant els pocs dies que fa que funciona, ja té gairebé 50.000 usuaris i ha rebut 70.000 atacs informàtics, alguns de gran envergadura, que la robustesa del sistema ha superat. El president anuncia que aviat hi haurà disponible l'aplicació del consell i que servirà per a fer política de debò, sense interferències del 155 ni de les grans corporacions financeres que van fer el joc a l'estat espanyol. Aquesta eina tecnològica ha de permetre que un milió de persones estiguin connectades per a fer tot allò que calgui: referèndums, iniciatives legislatives i sobretot configurar una mobilització permanent, totalment al marge de les urpes de l'estat espanyol. Hi ha qui, per desqualificar la iniciativa, diu que serem un país virtual. Volen fer veure que no saben que no hi ha futur sense tecnologia. Però Puigdemont, com es pot comprovar en aquesta entrevista, sí que ho sap.

—Hi ha gent preocupada perquè a l'entrevista amb Ricard Ustrell, diumenge a TV3, vàreu dir que en el cas de ser investit finalment tornaríeu a Catalunya. Té cap sentit tornar per anar a la presó?

—Aclarim-ho. Jo he dit que si el parlament m'investeix president tornaré a Catalunya com a president de la Generalitat i entraré al Palau com a president. A mi, si em volen detenir no puc deixar que passi que detinguin un ciutadà ordinari desposseït de tota responsabilitat, que és el que ells pretenien fer. Primer t'ho prenem tot i aleshores et posem una querella per uns fets que van passar quan eres el president. Això no. Però si hi ha una legitimitat del Parlament de Catalunya que renova una confiança i que desautoritza el caràcter impropri d'una destitució il·legítima feta pel govern espanyol, aleshores això té una força més que suficient per a ser defensada. En aquestes circumstàncies no és cap provocació que jo vagi al Palau de la Generalitat com a president de la

Generalitat. Perquè això sí que és una veritable restitució. La restitució no és anar-me a defensar personalment. La restitució és tornar a Catalunya com a president de la Generalitat, no com a Carles Puigdemont.

—Però no us deixarien entrar.

—Crec que no podrien evitar-ho. Jo tindria tot el dret del món, com a president de Catalunya, d'entrar-hi, com passa en qualsevol país d'Europa.

—Això vol dir que si es modifica la llei del parlament, hi ha una votació i sou elegit president, refermeu que tornareu?

—Si el parlament m'investeix, jo prendré possessió del càrrec i tornaré a Catalunya. Entraré a Catalunya com a president de la Generalitat. Obertament. No de manera clandestina ni res d'això. Això és així i això vaig dir al desembre.

—N'hi ha que diuen que vàreu enganyar amb aquella declaració.

—Això ho diu algú. Però jo no m'he mogut d'aquesta posició. Vaig venir a Brussel·les per protegir una legitimitat que per nosaltres és indiscutible. Ara no és tan evident, però aleshores era simplement imprescindible que algú continués actuant en el nom de la Generalitat de Catalunya, que no es tallés la continuïtat històrica de la institució. Què diran els llibres d'història, que es va interrompre o no la continuïtat de la institució? No es va interrompre. Nosaltres vàrem continuar treballant com a govern de Catalunya, aquí a Brussel·les. Vàrem fer reunions, de les quals hi ha les actes corresponents. I vàrem prendre acords i decisions. Això era importantíssim de fer i ho vàrem fer. La continuïtat del govern per a nosaltres era fonamental i el que vàrem fer va ser defensar-la. Mantenir-la. De l'exili estant. Per això vàrem venir a Brussel·les. Però ara no seria igual. De cara a Europa seria massa difícil d'explicar que un govern constituït democràticament, seguint les regles que va posar l'estat després del 155, fos impedit d'entrar al seu despatx.



Anar pel món tenint més inscrits al Consell de la República que no pas ciutadans tenen alguns estats membres de la Unió Europea ens dóna molta força

Aquest article és il·lustrat amb detalls de la Casa de la República a Waterloo. ALBERT SALAMÉ



—Vindríeu clandestinament? Pren-dríeu cap mesura per evitar la presó?

—Tornar abans de ser investit president seria un error. Però si el parlament m'investeix jo no tornaria clandestinament. Això seria un conflicte europeu i jo, evidentment, hi aniria molt ben acompanyat i demanaria que hi hagués demòcrates europeus que ens acompanyessin i fossin testimonis si en l'Europa del segle XXI s'impedeix o no a un president triat per un parlament democràtic d'exercir les funcions que li corresponen legalment.

—Hi ha cap termini perquè aquesta opció sigui factible, canviant la llei al parlament?

—S'hi treballa, però parlar de terminis amb la justícia espanyola ja hem après que no té sentit. Ja ho veurem.

—Per què considereu tan decisiu el Consell per la República?

—És l'expressió de la legitimitat que vam començar el 27 d'octubre i el 21 de desembre des d'un espai de més seguretat, de més llibertat, de més potencialitat, que no hi ha a l'interior per a

poder fer una feina imprescindible, que tots hem decidit que és desenvolupar la República. No és una institució oficial, però sí que és un ens que neix de la institucionalitat perquè neix d'un acord parlamentari, d'un acord d'investidura, i perquè a més assumeix un mandat del Parlament de Catalunya, que el govern —per raons òbvies— no pot desenvolupar tot sol. D'alguna manera és una extensió d'acció republicana d'unes institucions que tenen uns límits definits per arribar a un cert punt. El Consell per la República comença on acaba el govern de l'autonomia.

—Remarqueu que el consell resta al marge de la legalitat espanyola.

—El Consell per la República és un espai autoconstituït —això és molt important de tenir-ho en compte— i neix de la legitimitat. Té una realitat que és fora de l'estat espanyol i el 155 no l'afectarà mai, ni tampoc l'afectarà l'arbitrarietat de la Guàrdia Civil, ni de la justícia, ni de l'administració de l'estat, ni les grans corporacions financeres que van actuar com a braç executor de l'estat. El consell

és un ens tecnològic sobirà. Des d'aquest espai es pot prestar una ajuda inestimable al parlament, als ajuntaments. En l'espai institucional convencional hi ha unes limitacions molt clares: financeres, competencials, de recursos. Aquí nosaltres no tenim aquestes limitacions i podem proposar polítiques republicanes al Parlament de Catalunya d'una manera més desacomplexada que no pas la que de vegades poden fer els grups parlamentaris. Ho podem fer amb iniciatives legislatives populars. Podem impulsar propostes en nom del Consell per la República, en nom de la República Catalana que vam aprovar el 27 d'octubre, i debatre-les al Parlament de Catalunya. Podem promoure acords als ajuntaments, podem incentivar processos participatius, que serveixin per a transformar socialment i políticament el país. I és molt important de remarcar que ho podem fer sense les restriccions i amenaces a què és sotmesa l'administració catalana.

—Això vol dir que si un ajuntament vol fer un referèndum que l'estat no li

permet i el fa per mitjà del Consell per la República el resultat valdria.

—Aquest és un exemple clar del que es pot fer en aquest nou paradigma de governança democràtica. La gent vol ser escoltada i vol participar. Hi ha una visió que pretén clarament que el ciutadà no tingui més poder i mantenir-lo en un nivell de participació molt limitat, cada quatre anys i poca cosa més. Això no es podrà sostenir més. I si volem fer una república exemplar, l'hem de fer des del primer dia amb una participació permanent de la gent, amb una obertura de les institucions i dels representants cap a la gent molt superior a l'actual. És aquesta democràcia la que ens agradaria construir.

—El Consell per la República proposa de crear un parlament, que serà l'Assemblea de Representants i que, segons que es va explicar dissabte, ja no es triarà com en unes eleccions habituals. Començarà amb unes llistes obertes.

—El Consell per la República, si ha de fer república, l'ha de fer des del minut zero i no ha de ser una rèplica de l'autonomia, amb tot allò que no ens agrada prou. La representació, la manera d'escollir la representació i la funció dels representants en el nostre espai han de canviar i s'han d'adequar al segle XXI, amb més transparència i representativitat. És una demanda claríssima que hi ha d'haver canvis electorals a Catalunya.

—Segons que vàreu dir dissabte, el 2019 es convocaran eleccions a l'Assemblea.

—Farem una proposta perquè l'assemblea fundacional de representants, que la formen diputats del parlament, aprovi un reglament, una metodologia. Volem que hi hagi llistes obertes, que hi hagi gent que no pertanyi als partits polítics ni al Parlament de Catalunya ni de l'estat, volem obrir la porta també a incloure-hi representants de la ciutadania, a la qual ens volem obrir com a país, que ja no té a veure amb la sang i el territori, sinó amb la voluntat d'adherir-se a un projecte de societat.



ALBERT SALAMÉ

—Els estonians pensen en la votació permanent. Per exemple, que si un diputat és escollit per via telemàtica jo li puc retirar el vot en qualsevol moment si es desvia de les raons per les quals el vaig votar. Per tant, que el control democràtic sigui permanent. Tot això s'hi pot provar?

—Si volem militar en la radicalitat democràtica i en l'avantguarda democràtica no ens podem tancar a res i hem d'aprendre d'experiències en ús. Tenim l'avantatge que de la necessitat en fem virtut i que podem anar molt lluny perquè desenvolupem coses que no ha fet mai ningú. A més, volem tenir prou massa crítica perquè aquesta mena d'experiències tinguin conseqüències molt ràpides. Tothom veu que el sistema de representació parlamentària convencional és millorable. Tenim necessitat de donar solucions als desafiaments de la gent i de millorar molt la representativitat cada dia. Per tant, cal presentar la política com una dedicació al proïsme temporal transitòria, sotmesa a canvis i

molt allunyada de les pràctiques heretades de la transició.

—No és un objectiu massa ambiciós, això d'arribar a un milió de persones registrades al Consell per la República?

—Som ambiciosos perquè el consell s'adreça als 7,5 milions de catalans. Tots, i no solament els independentistes, són víctimes de la repressió directa de l'estat perquè als no independentistes els impedeixen de votar contra la independència de Catalunya, els impedeixen de dir què volen que sigui Catalunya. Tenen els drets violats i vulnerats tant com els independentistes. Nosaltres presentem el consell com una mobilització permanent, com una musculatura permanent de la República, i creiem que ens cal una massa crítica perquè exerceixi de poder veritable. Aquesta xifra no és cap exageració sabent que el moviment cap a la independència ha fet sortir al carrer milions de persones cada any, i que d'aquesta gent n'hi haurà una part que dirà: 'Jo em vull donar d'alta d'aquest

país.' Fer-ho és una manera d'explicitar que es vol formar part d'aquesta república voluntàriament.

—Aquest registre com funciona?

—És un registre obert, a diferència del cens electoral. És obert a menors, a gent acabada de néixer, a gent acabada d'arribar, a gent que viu a fora. En el primer grup pilot gairebé hi ha 50.000 registres, un grup d'usuaris prou gran perquè se n'hi vagin incorporant més de manera prou ràpida i, així, en un temps relativament curt siguem prou. És un desafiament de país. Volem la República? Doncs, com moltes coses de la vida dels catalans, ens l'hem de fer nosaltres. I la manera més clara de defensar la República i de fer-la és apuntar-se al Consell per la República. El resultat és molt efectiu perquè és un recompte permanent. Una mena de plebiscit permanent i alhora un compromís.

—Heu rebut atacs informàtics?

—Sí, aquests primers dies, que no deixen de ser una fase beta, hem provat la robustesa del sistema i hem tingut 70.000 atacs informàtics, però s'han resistit bé.

Una vegada tancada aquesta fase, hem de començar una promoció efectiva del consell. Que en aquest primer grup hi hagi tanta gent ens ha donat una possibilitat molt bona de preparar-ho. Ara podem anar amb molta confiança a fer creixements esglaonats. Ara vindrà la fase de la verificació.

—Les dades seran segures?

—Una cosa que em preocupava molt era poder oferir una gestió seriosa de la identitat i de les dades. Això ho hem aconseguit. A més, la gent pot estar tranquil·la que les dades no resideixen a Espanya. Aquí no hi pot ficar la grapa un jutge prevaricador espanyol. Que tothom estigui tranquil. La primera sobirania és la de la teva identitat, la gent no és conscient que cedeix sobirania donant totes les dades al seu estat. I que en l'ús irresponsable i antidemocràtic de la tecnologia els estats es poden convertir en grans germans —és el cas de la Xina. Hi ha una guerra mundial sobre estàndards de gestió democràtica de les eines tecnològiques: hi ha el model xinès, l'americà, el rus i esperem que hi hagi l'estàndard europeu, que vagi exactament en el

camí contrari, és a dir, que demostrí que la seguretat és perfectament compatible amb la privadesa. Fins ara ens han dit que no, que per tenir dades segures cal que et violin la teva privadesa i la teva identitat. Un ciutadà del món és la seva identitat, la relació que té aquesta identitat amb el poder. Avui es debat molt a tot el món quin estàndard fem servir per a la relació ciutadà-administració. L'administració es basarà en el big data i la intel·ligència artificial; això serà així. Per tant, no fem el ridícul de pensar que això serà una cosa que ja faran els altres, que continuarem fent DNI com fins ara.

—Abans parlàveu de la verificació de la identitat.

—Sí, la segona fase del consell serà la verificació de la identitat, que és la clau de la sobirania. Es podrà gestionar tot allò que té relació amb tu de manera totalment anònima, segura, xifrada i invulnerable. Aviat tots els qui ja s'han registrat i han pagat rebran informació per a descarregar-se l'aplicació de la República que permetrà de completar la identitat com a ciutadà de la República, per mitjà d'una prova biomètrica. I aquest és el nexce de connexió amb la República. De fet, la República la portarem a la butxaca: l'urna, el parlament, l'administració, hisenda... i no és ciència-ficció. Ja hi portem el banc, la família, la llibreria, la televisió, la universitat... No és cap idea estrambòtica. L'aplicació és el gran nexce de connexió entre el ciutadà que s'ha registrat al Consell per la República i l'acció republicana.

—Això va més enllà de la independència.

—És innovació a Catalunya, però lamento dir que no som pas els primers. El catalanisme sempre ha estat a l'avantguarda de la modernitat. Encara hi ha algú que té aquella pulsio molt ibèrica del 'que inventin els altres'. Jo vaig veure amb preocupació com la Xina posava la intel·ligència artificial com a prioritat del seu govern, i la inversió que fa en computació quàntica és brutal. Tenen claríssim que una de les claus del progrés



ALBERT SALAMÉ



La cosa més fàcil de canviar de totes, la llei humana, aquesta no la pots canviar quan hem pogut canviar la llei divina i la llei de la natura?

és el xifratge i la seguretat a la xarxa. Tristament, en aquest debat no ens incorporem en el grup d'avantguarda, però creiem que, per tradició i vocació de modernitat, hem de ser-hi. Ara intentem dir –o fer– que cal orientar Catalunya també en aquest debat. Busquem la manera de tenir una veu pròpia i un model propi per a gestionar la democràcia en aquest nou paradigma, en busquem les eines. I això no té res a veure amb realitats virtuals. A ningú no se li acut de dir que quan escolta Spotify escolta música virtual. A ningú no se li acut de dir que quan fa una transacció amb el seu banc fa economia virtual.

—En canvi, quan parlen de la vostra política es fa servir ‘virtual’ per a desqualificar.

—Aleshores diuen que fem política virtual! La mateixa gent que té amistats virtuals, que estudien carreres virtuals. El concepte virtual, l'adjectiu, és tan obsolet... No són creïbles perquè mentre diuen això escolten Spotify, o agafen un Uber o lliguen per Tinder o parlen amb la família per WhatsApp. Què volen, que la política sigui fora de tot això? No té sentit. Si mireu els papers de Davos del gener d'enguany mateix, hi ha moltes reflexions en aquest sentit. El Fòrum per la Pau que va organitzar Macron a París fa poques setmanes també tractava sobre això. Poden provar de fer veure que és un debat que no ens correspon, però ens enganyarem. I per això també fem la independència. No volem fer les mateixes coses que fa Espanya només canviant de nom i en una escala més reduïda. Això no ho volem.

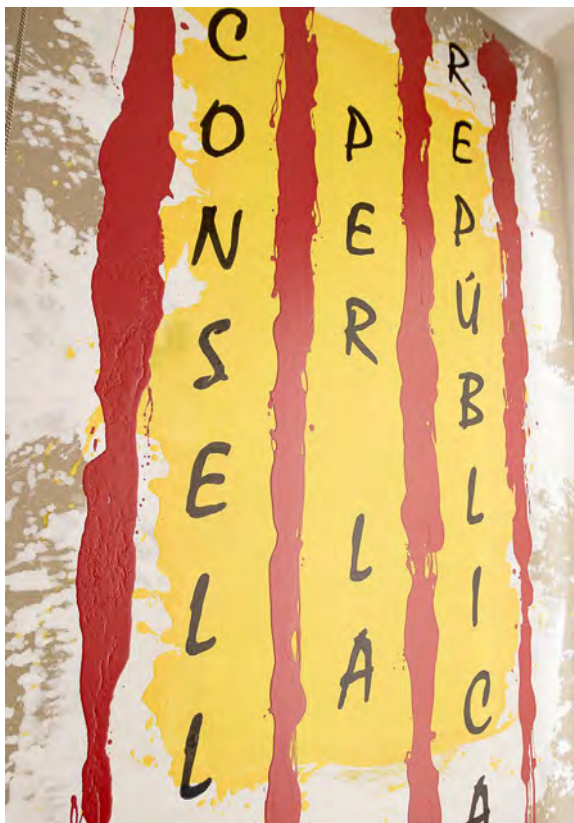
—Us hem sentit alguna vegada comparar la República amb una cooperativa...

—La idea és que la República és una cooperativa de ciutadans. L'accés a la ciutadania ja no pot ser un acte de violència forçat. O prohibit. Ha de ser un acte voluntari. Ningú no hauria de ser forçat a ser català si no vol ser-ho. I a mi em forcen a ser espanyol malgrat que no ho vull ser. Això és un acte de violència. Fa cinc-cents anys si negàvem la idea de Déu o canviàvem de Déu ens cremaven. I avui, tot i que encara hi ha el delictes de blasfèmia en segons quins estats, en general les democràcies protegeixen el dret dels ciutadans a creure en un Déu, a canviar de Déu o a no creure en res. I qui té problemes amb la justícia és qui gosi provar d'obligar algú a creure en aquest Déu o en aquell altre, tant si ho vol com si no.

—També ha canviat la qüestió de la identitat sexual...

—Fa cinquanta anys una persona que es volia canviar el sexe era considerada com una aberració. La tractaven, a vegades amb legislació contrària, d'una





ALBERT SALAMÉ

manera inhumana, amb ingressos forçats a psiquiàtrics, apartant-la de la societat... Havien de viure en la clandestinitat, perseguits, estigmatitzats... I finalment s'han hagut de fer lleis que protegeixin aquestes persones i hem aconseguit que una persona que neix home pugui morir dona o a l'inrevés. Amb tot el dret del món i amb tot el respecte del món. I qui vulgui atacar això té problemes. En canvi, si neixes espanyol, has de morir espanyol! La cosa més fàcil de canviar de totes, la llei humana, aquesta no la pots canviar quan hem pogut canviar la llei divina i la llei de la natura? La llei humana només és un paper i aquest paper t'ha de portar a la presó? Això no té sentit. No se sosté.

—**I com us imagineu aquest país que és com una cooperativa?**

—Per a mi els països que tenen sentit són aquells que apel·lin als ciutadans com a socis actius d'aquella cooperativa, com a titulars d'una part de la propietat d'aquell bé comú. I per tant amb la garantia de la redistribució equitativa dels beneficis i no lucrativa. I si tu tens un títol de propietat tens el dret i el deure

de defensar els teus interessos. I si no t'agrada te'n dones de baixa i no passa res de res. Jo no conec gent de Suïssa que es vulgui donar de baixa de Suïssa. Perquè ells adquireixen la seva nacionalitat suïssa a partir de la condició de membres de la república del Jura, o de la república de Ginebra o del cantó de Berna. I, en conseqüència, hi ha un funcionament que fa que la gent se senti activament particip d'aquella confederació i ningú no se'n vol donar de baixa. En canvi, com a mínim, com a mínim, sabem que hi ha més de dos milions d'espanyols que es volen donar de baixa d'espanyols, que volen cancel·lar la subscripció a Espanya i que no els ho deixen fer. Això té sentit al segle XXI? No hauríem de fer que el primer dret garantit en la República Catalana fos el dret de no pertànyer-hi? Vols venir aquí? Fantàstic. Seràs benvingut. No posarem cap restricció a l'accés. I seràs tractat com una persona que té un títol de propietat d'aquell comú.

—**Això que dieu canvia l'estructura del poder i no és gens fàcil que sigui possible.**

—El conseller Comín diu que en realitat això ens torna als orígens del contracte de ciutadania. L'estat s'ha apropiat la sobirania. I de fet s'oblida d'una cosa que diu la carta de les Nacions Unides: que la voluntat popular és el fonament de l'autoritat de l'estat.

—**El món sembla anar en direcció contrària.**

—Ens ho presenten a l'inrevés. Ens diuen que si tenim autonomia és perquè hi ha un estat que ens la va concedir o perquè hi ha un rei que ens atorga com una gràcia el dret de tenir... Però això va al revés! Tornem a l'origen del contracte de sobirania. El ciutadà és l'amo i entén que s'ha de posar tot en comú per repartir possibilitats i riscos, per socialitzar els beneficis i per defensar-se junts en cas d'amenaques. Això és la ciutadania i això avui entronca molt amb aquesta idea més cooperativista del ciutadà. El ciutadà no pot ser un subjecte passiu.

—**Però cada vegada som més a les mans de les grans corporacions i l'extrema dreta puja a molts llocs.**

—Allò que preocupa de Catalunya no és que sigui precisament una anècdota o una anomalia, sinó que és un símptoma d'un món que ve, en què els estats nació no són convidats. Se sap que això que passa a Catalunya no és res desconnectat del món. Per això ells s'hi giren en contra d'aquesta manera tan ferotge.

—En aquest model que presenteu, les entitats quin paper hi tindran?

—Les entitats no poden ser excloses de la coresponsabilització d'aquesta cooperativa. Ara hem obert un registre específic per a entitats, perquè les reconeixem com a interlocutores de primer nivell.

—Al consell hi ha cap límit geogràfic?

—No. Ja ho varem fer amb la intenció de poder reconèixer la ciutadania a alguns ciutadans de Catalunya que no són reconeguts legalment per les actuals institucions i als quals hem de dir que comptem amb ells. El consell és una manera de reconèixer aquells que se senten catalans o que són catalans i viuen a fora, però que han perdut el vincle administratiu amb Catalunya. I també tota aquella gent que vol ser catalana. Nosaltres no posarem murs com a Ceuta i Melilla. No limitarem l'accés a la ciutadania republicana.

—A la presentació que vau fer a Brussel·les es va ensenyar el mapa de la gent apuntada fins ara. El resultat era visiblement de Països Catalans, no tan sols del Principat. Aquest mapa us va sorprendre?

—No, evidentment sabem que hi ha molta gent de la resta dels Països Catalans que es vol adherir a la República Catalana. I si nosaltres creiem, que ho creiem, que no hi ha fronteres, hem de demostrar-ho. O és que ara ens criticaran per això aquells que ens critiquen dient que volem crear fronteres? Per nosaltres, que no n'hi hagi. La gent del País Valencià, de Catalunya Nord, de les Illes —de fet, de tot el món— que ho vulgui serà benvinguda al Consell per la República.

—Mentrestant la tensió d'ençà que va començar la vaga de fam ha pujat de

to, hi ha un tombant en les mobilitzacions....

—Claríssimament. Per això hem de fer acompanyament de la vaga de fam i amplificar-la. És una mesura molt dura, duríssima, que ens ajuda, gràcies al seu sacrifici, a tenir un altaveu i a apel·lar a la consciència de demòcrates de tot el món.

—Cal continuar les mobilitzacions, encara que a vegades hi hagi desànim?

—Sí, la mobilització no s'ha acabat i no la podem acabar, encara que vegem fites llunyanes. És cert que hi ha gent que expressa cansament. És lògic, perquè pot haver-hi algun punt de desorientació, però la mobilització ha de ser permanent. No hi ha motius per a creure que no avancem o que hàgim d'abandonar la principal eina d'avenç polític que hem tingut: la mobilització. L'avenç, no l'hem fet ni des de la política, ni des de les institucions: l'avenç l'ha fet la mobilització ciutadana. I som en un punt que les coses han d'evolucionar en poc temps cap a una situació o cap a una altra. A l'estat espanyol li hem donat un temps preciós perquè ens expliqués si té cap proposta per a Catalunya o no. Ho ha tingut tot a favor per a explicar-se. Ha tingut un any llarg en un terreny on no hi havia ningú més. I no té ni la més remota idea ni la més remota voluntat de posar res sobre la taula. Això té data de caducitat i en un moment determinat nosaltres haurem de reprendre el fil allà on el vam deixar. I ens caldrà una mobilització com la que ens va dur a la victòria del primer d'octubre. De la mateixa manera: organitzada, pacífica, cívica, imaginativa, festiva, digna.

—Noteu que hi ha un volcà, movent-se sota els peus?

—Sí. Molta gent demana què s'ha de fer i és normal. Ara és més important que mai mantenir la posició. Saber-la sostenir. A tanta i tanta gent que ens diu que està disposada a fer-ho tot per la República, li hem de demanar que persisteixi i tingui paciència i que resisteixi al màxim les provocacions, mobilitzant-se de manera intel·ligent. Tot ens porta a pensar que aquest temps s'acaba i que haurem



El consell és una manera de reconèixer aquells que se senten catalans o que són catalans i viuen a fora



A l'estat espanyol li hem donat un temps preciós perquè ens expliqués si té cap proposta per a Catalunya o no



És evident que fer el consell de ministres espanyol a Catalunya el dia que fa un any de les eleccions imposades pel 155 és una provocació



ALBERT SALAMÉ

de reprendre les coses allà on les vam deixar. Quan s'hi arribi, una de les claus de la mobilització és també el Consell per la República, perquè anar pel món tenint més inscrits al Consell per la República que no pas ciutadans tenen alguns estats membres de la Unió Europea ens dona molta força.

—La mobilització del 21 de desembre pot ser determinant?

—Si la fem bé pot ser molt important. Però hem de saber que l'estat també n'ha après. Ells saben que una de les nostres grans fortaleces internacionals ha estat l'actitud cívica i no violenta del país. Tot allò que s'allunyi d'aquí a nosaltres no ens afavoreix, i l'estat ho sap. La prova és que tots aquests escamots de comportament terrorista que hi ha hagut a l'estiu per a retirar llaços grocs han passat amb la total impunitat de la justícia espanyola. Ho han fet per veure si nosaltres quèiem en la provocació. Afortunadament, vam saber comportar-nos com un país democràticament molt madur: no vam caure en la provocació i vam girar la truita. El dia 21 tenim l'oportunitat de

fer mobilitzacions enginyoses, positives, que ensenyin les millors credencials que hem mostrat aquests anys. Cosa que vol dir, és clar, que res de cremar res ni de fer actes de violència. Nosaltres no hem obert mai la porta a res d'això i l'estat sap bé a què juga en aquest terreny.

—Us ha sorprès la insensibilitat del president Pedro Sánchez quant a la tria del dia?

—Si no el conegués una mica em podria decebre, però jo crec fins i tot honestament que no ho fa amb mala intenció.

—Com?

—Ell, personalment, no. Que l'estat hagi estat incapaç de veure que això és una provocació és una altra història. Probablement, algun dels seus assessors àulics, i deu haver-n'hi de catalans, li deu haver explicat el que vol sentir i no la veritat. I aquest error ja el varen cometre amb el president Rajoy i amb el rei. No s'atreveixen a dir-los la veritat. És evident que fer el consell de ministres espanyol a Catalunya el dia que fa un any de les eleccions imposades pel 155

és una provocació, però els seus assessors li deuen dir que és un gest molt bo per a Catalunya. Cosa que demostra la incapacitat de l'estat a l'hora de proposar solucions, perquè és que ni tan sols entenen que passa.

—**Tornem a l'actualitat. La visita del president Torra a Eslovènia ha estat molt manipulada. Vós hi vàreu ser durant el procés d'independència, encara com a periodista.**

—Sí. Hi vaig ser aquell mes de juliol, quan començaven els bombardaments a Zagreb i Eslovènia precisament negociava a l'illa de Brioni la manera d'acabar aquell conflicte. Efectivament, va haver-hi morts, però va haver-n'hi més durant la transició espanyola. I només les víctimes directes del GAL ja són la meitat dels morts d'aquella guerra. Del cas eslovè, n'hem de destacar l'existència d'un poble que no demana que li reconguin el dret d'autodeterminació, sinó que l'exerceix, i que ho fa després d'haver vist que fracassaven totes les vies per a intentar ser part, de manera correcta i justa, d'un conjunt. Però també cal recordar que els eslovens van ser amenaçats per la comunitat europea, que els deia que no els reconeixeria i que serien un estat inviable al qual tancaven les portes. I tanmateix han demostrat que són un estat viable i són part de la Unió Europea. Són lliçons importants. Com també hem de saber que, pel que fa a l'ús de la violència, cap poble d'Europa, per desgràcia, està en condicions de tirar la primera pedra pel que fa a l'origen i la consolidació. Els països com Espanya que han provocat tanta i tanta violència durant la seva història no estan en condicions de criticar Eslovènia... A vegades sembla que alguns obliden les lliçons que havien d'haver après de les guerres dels Balcans.

—**En tota l'estona no hem parlat encara sobre la desobediència. En aquest dibuix de futur la desobediència hi té un paper?**

—Jo crec que aquest no ha de ser el llenguatge de les institucions. Les institucions no han de parlar de desobediència, sinó d'obediència als parlaments, que són els

dipositaris de la sobirania. La desobediència és perfectament legítima, forma part del conjunt d'accions de la no-violència i és una reacció social que jo no considero il·legítima. No hauríem avançat sense desobediència. És una eina reconeguda i no s'ha de criminalitzar, però no ha de ser aquest el llenguatge de les institucions.

—**Mirant les eines de futur, hi ha el consell i tot allò que desenvoluparà; hi ha les mobilitzacions; hi ha el fòrum que impulsa el govern... Tot això és compatible? Com s'ha d'articular? Pot crear confusió?**

—Necessitem espais com els del fòrum per a aglutinar algun espectre del moviment republicà, del moviment independentista, que ha de fer una feina molt concreta. L'objectiu del fòrum no és desplegar república, però per a nosaltres és molt important, i per això estem en contacte amb Lluís Llach i pensem que la seva tasca és cabdal. Hi ha rols per a tothom. El problema no són els rols sinó la coordinació. Els diputats a Madrid, per exemple, tenen un rol molt important i molt difícil. Les entitats tenen un rol. El govern té un rol. El Consell per la República té un rol. La cosa important és coordinar-los bé.

—**Però per a una bona coordinació cal que hi hagi unitat. D'això, tampoc no n'hem parlat.**

—A mi m'agradaria haver anat molt més lluny que no hem anat, perquè és veritat que ara no hi ha una coordinació política de tot l'independentisme. No hi és, però Déu n'hi do l'amplitud de la gent que s'afegeix al Consell per la República.

—**L'abraçada amb el vice-president Aragonès durant l'acte del Consell per la República va ser molt comentada...**

—Em va agradar també expressar amb gestos aquesta voluntat d'unitat que la gent demana tant. Jo crec que tots, i hi incloc el vice-president Aragonès, tots sabem que hem de fer tant com puguem. I al final tots anem al mateix punt, de manera que convé arribar-hi com més aviat millor i tan bé com sigui possible. ■



Pel que fa a l'ús de la violència, cap poble d'Europa, per desgràcia, està avui en condicions de tirar la primera pedra pel que fa a l'origen i la consolidació



Tots anem al mateix punt, de manera que convé arribar-hi com més aviat millor i tan bé com sigui possible

LOJZE PETERLE

‘Eslovènia no fou violenta; ens van atacar’

Parlem amb el primer primer ministre de l'Eslovènia independent, sobre les acusacions de violència adreçades a la via eslovena



LP

JOSEP CASULLERAS NUALART

Lojze Peterle (Čučnja Vas, 1948), fou el primer primer ministre de l'Eslovènia independent. Era el 1990, el mateix any que va ser nomenat president del Partit Eslovè Demòcrata-cristià. Va viure directament els fets del juny del 1991, la intervenció armada de l'exèrcit iugoslau contra la

proclamació de la independència d'Eslovènia, que va menar a la Guerra dels Deu Dies, durant la qual hi va haver seixanta-dos morts.

Avui Peterle és eurodiputat pel partit conservador de la Nova Eslovènia, integrat dins el grup del Partit Popular Europeu. Hi hem tingut una breu con-

versa telefònica, durant la qual ha deixat clar que la via eslovena, tant criticada ara pel PP espanyol, Ciutadans i més partits espanyols i del Principat, fou pacífica i democràtica. I recorda que la violència que hi va haver els va venir imposada per la reacció autoritària del govern iugoslau, que féu ús de l'exèrcit.



*Hi va haver víctimes
perquè la violència
ens va venir
imposada*



LP

—El PP i més partits espanyols han criticat la via eslovena per a assolir la independència perquè es va fer sobre seixanta-dos morts. Què en penseu?

—Pel que fa a la violència, voldria reiterar que teníem una constitució eslovena que donava el dret d'autodeterminació, és a dir, que teníem una base legal per a la nostra lluita per la independència. Vaig mirar de convèncer el primer ministre, Markovic, que ho féssim d'una manera pacífica i tanmateix ens van atacar. Eslovènia no fou violenta; vam intentar assolir la independència per vies pacífiques, però vam ser atacats per l'exèrcit iugoslau i, és clar, ens vam haver de defensar. La violència va venir de Belgrad.

—Avui alguns partits espanyols han identificat directament la via eslovena

amb la violència.

—No, no. Nosaltres teníem una base legal i hi va haver un atac militar contra Eslovènia. I ens vam defensar. I hi ha una altra cosa. Heu esmentat el nombre de víctimes; si nosaltres haguéssim estat violents hi hauria hagut milers de víctimes el primer dia de l'atac perquè vam ser atacats el dia de la proclamació de la independència, i vam utilitzar la mínima força, la necessària, per mirar d'imposar-nos per la via diplomàtica i la política, fins que més tard vam aconseguir un alto-el-foc amb la mediació de la Unió Europea.

—Què en penseu que aquests partits diguin això, ara, de la via eslovena?

—No qualificaré aquestes declaracions. Però la veritat de la independència d'Eslovènia és clara: hi va haver víctimes

perquè la violència ens va venir imposada.

—Penseu que va ser un error que Eslovènia aconseguís la independència trencant la unitat de l'antiga Iugoslàvia?

—No, no fou cap error. Fou el desig i la voluntat del poble expressats en un referèndum. Gairebé un 90% de la gent va votar a favor de la independència. Hi va haver un mandat polític clar. Vam guanyar unes noves forces democràtiques en una Iugoslàvia no democràtica. Eslovènia va guanyar unes primeres eleccions democràtiques, gràcies a les quals vaig esdevenir primer ministre. I vam guanyar aquelles eleccions en què el principal punt del nostre programa era un estat eslovè democràtic. No ens penedim d'haver fet ús del nostre dret d'autodeterminació. ■



Rull té una fixació, un propòsit per sobre de cap altre en aquesta vaga de fam: que la gent reaccioni. ALBERT SALAMÉ

Josep Rull: 'No em sorprendria que se'ns quedessin, a Madrid'

JOSEP CASULLERAS NUALART

Crònica de la conversa amb Josep Rull a la presó dels Lledoners, el sisè dia de vaga de fam

Josep Rull fa sis dies que va començar una vaga de fam. Fa bona cara, somriu i parla amb empena, amb ganes de dir mil coses en els quaranta minuts escassos de conversa rere el vidre que tenim aquest diumenge a la tarda als Lledoners. Als locutors del costat reben visita Oriol Junqueras, Jordi Cuixart i Joaquim Forn, que també compleix el sisè dia de vaga de fam i a qui es veuen més

marcades les faccions. A ell, se li nota més. Cada dia que passa perden mig quilo. Josep Rull em diu que ja n'ha perduts dos i mig, però que va suportant força bé aquest dejuni que encara no saben quan acabaran. 'El nostre cap i el nostre cor ens advertiran dels límits', diu. Té una fixació, un propòsit per sobre de cap altre en aquesta vaga de fam: que la gent reaccioni, que hi hagi una sacsejada, que la gent a Catalunya, a

tot l'estat espanyol i arreu del món obri els ulls respecte d'aquesta vulneració de drets fonamentals flagrant.

Però durant els primers minuts de conversa parlem de com es troba. Ell es pensava que aquests primers dies de dejuni la part física seria la més dura i s'ha trobat que és la part mental, que li costa més. Està content de l'atenció mèdica que rep. D'ençà del tercer dia que els han anat pesant; també els controlen la tensió arterial, el nivell de sucre, i dimarts li faran la primera anàlisi d'orina. Al cap de deu dies d'haver començat la vaga, a final d'aquesta setmana entrant,

li faran la primera anàlisi de sang. Tenen un protocol establert per a aquests casos, molt estricte i de control permanent.

D'efectes físics, de moment, diu que n'ha tinguts pocs. Un mareig els primers dies i una mica de mal de cap. Explica que una de les parts més dures és que la sensació de gana no hagi desaparegut. 'Em van dir que a partir del tercer dia o el quart la gana podia desaparèixer, però de moment encara no és així. La batalla psicològica és difícil, per les ganes de menjar i per la possibilitat que et donen els àpats d'endregar el dia a dia. Amb els àpats saps que



Josep Rull i Jordi Turull arriben al Tribunal Suprem espanyol, el 23 de març de 2018. ACN

durant el dia tens dues fites o tres, que hi ha aquest element de relació social. Ara, sense això, el dia és més pla, i això psicològicament costa.’

I aquesta sensació la posa a prova cada dia, juntament amb en Jordi Turull –que va començar la vaga de fam ja fa deu dies–, al menjador. Perquè hi continuen anant a fer les tasques que tenien assignades de retirar els plats i les safates del menjar dels altres reclusos; a escombrar i fregar a terra. Ho volen continuar fent, mentre s’hi vegin amb força. ‘Encara em veig amb cor de fer les feines de menjador. Plego les safates amb menjar, escombros i frego. Això et fa ser més fort. Durant les hores dels àpats, veure el menjar, veure com els altres reclusos mengen, et pot fer sentir més fort en la teva determinació.’

Està satisfet de la pinya que ha fet amb els set o vuit

reclusos que els acompanyen a ell i a Turull en les tasques de menjador. Són els companys de destinació (en argot carcerari, tenir una destinació, és a dir, fer una tasca, et permet de disposar de dues trucades i d’un vis-a-vis més al mes). ‘Hem fet molt bona pinya amb els set o vuit presos amb qui fem la destinació de menjador. Quan al principi vaig tenir el mareig, ells de seguida es van fer càrrec de la feina, estan molt pendents de nosaltres i ens ajuden tant com poden.’ Diu tot rient que quan van demanar voluntaris per a les tasques de menjador de seguida va alçar la mà, pensant que no seria pas gaire dur. I Déu n’hi do la feina que implica. ‘Ara, com que hem de mantenir un cert nivell d’activitat física, això d’anar amunt i avall recollint safates o escombrant ens ho permet. Ens havien dit que convenia que féssim una ac-

‘Encara em veig amb cor de fer les feines de menjador. Plego les safates amb menjar, escombros i frego. Això et fa ser més fort.’

tivitat física lleugera durant aquests dies.’

‘Això no tornarà a passar’

Per què l’heu feta ara, aquesta vaga de fam?, li demano. Respon que la idea la va començar a pensar en Jordi Sànchez quan li van impedir la investidura, el mes de març. Aleshores es va començar a documentar, a cercar precedents i informació molt detallada sobre els efectes que podia tenir per a un pres de fer una vaga de fam; el dia a dia, com podia anar reaccionant el cos setmana rere setmana. ‘Després vam anar veient com l’estat anava perpetrant

irregularitats molt grosses, fins que vam veure l’actitud del Tribunal Constitucional, aturant els nostres recursos d’empara i impeding que poguéssim acudir a la justícia europea.’ Rull explica que fins i tot els ha arribat de molt bona font que els magistrats del Tribunal Constitucional espanyol es vantaven en converses privades d’aquesta actitud, de blocar els recursos dels presos polítics catalans. Concretament, en la conversa a què es refereix, alguns magistrats recordaven el precedent d’uns recursos que els havien arribat relacionats amb el conflicte basc, que no



Josep Rull fa sis dies que va començar una vaga de fam. ALBERT SALAMÉ

‘Volem que la denúncia s’estengui tant com sigui possible. I haurem de veure si hem aconseguit de fer una sacsejada prou forta en l’opinió pública catalana i en la de l’estat espanyol.’

havien admès, de manera que van poder fer via cap a Estrasburg i el Tribunal Europeu de Drets Humans va resoldre contra Espanya. ‘Això no tornarà a passar’, diu que van comentar aquests jutges.

‘El TC hauria d’emparar drets fonamentals i, en canvi, prioritza la unitat d’Espanya’, s’exclama Rull. ‘Aquesta constatació, afegida al bagatge i al coneixement de Jordi Sànchez, ens va dur a prendre la decisió.’ Però encara hi ha un altre factor, el més important, que és el personal i familiar a l’hora de decidir de fer la vaga de fam. ‘És un viatge molt personal, al racó més profund de la teva ànima, amb molts elements de consideració, familiars, polítics... Per a fer-ho, has d’entendre que aquesta feina de denúncia extrema que fas és proporcional a la gravetat d’allò que denuncies.’ A aquest punt de certesa sí que hi va arribar, però la duresa que significava una decisió com aquesta per a la seva família gairebé el va fer desistir.

‘El pare no pot venir’

Sobretot per la seva mare. ‘A ella, que és molt gran, és a qui més li costava d’entendre que fes això. Li vaig haver d’explicar molt, amb l’ajuda de la Meritxell [la seva muller], què volia dir, què implicava i com seria cada dia per a mi. Vaig haver de tenir molt clar que ella ho entenia abans de decidir-me a fer la vaga de fam.’ Patia molt per la seva mare, i també pels seus dos fills. ‘Al Bernat, el gran, que té nou anys, li vaig explicar què passava. Ho va entendre, més o menys. La Meritxell li ho ha acabat d’anar explicant.’

Però amb en Roger, el menut, que tot just té quatre anys, és encara més complicat. Ara fa un any, durant el primer mes que Rull va passar tancat a la presó, al seu fill petit li deien que el pare era a la feina. Ho va explicar en aquesta entrevista que li va fer Pere Cardús. I encara ara en Roger té aquesta percepció. Ara, deu mesos després del seu segon empresonament i quan fa gairebé una setmana que fa vaga de fam, ha volgut limitar el contacte amb el seu fill petit en els vis-a-vis. Ara per ara li expliquen que el seu pare no va a casa perquè no hi pot anar, no pas perquè no ho vulgui fer, i li incorporen conceptes com el de justícia i d’injustícia, de manera que a poc a poc ell es pugui fer les preguntes pertinents, i, quan les formuli, les hi puguin anar responnent sense amagar res.

I fins on esteu disposats a arribar? Què hauria de passar perquè demà deixéssiu la vaga de fam? ‘És que el nostre objectiu és sacsejar consciències’, respon. No confien pas que el TC resolgui ara els recursos que fa un any que té aturats. ‘Volem que la denúncia s’estengui tant com sigui possible. I haurem de veure si hem aconseguit de fer una sacsejada prou forta en l’opinió pública catalana i en la de l’estat espanyol.’ I com la veu, la resposta que hi ha hagut fins ara? ‘La resposta que ha tingut la vaga de fam d’entrada ha estat bé, en l’opinió pública catalana. En l’opinió pública espanyola aquest fet s’ha tapat, i, al capdavant, ha tingut més ressò en l’àmbit internacional; els poders fàctics de l’estat es protegeixen entre si.’



La primera fotografia dels presos polítics a la presó dels Lledoners. ÒMNIVUM

‘Volem anar al judici dempeus’

Rull diu que ‘aquest sacrifici no serà debades’, i que pensa comparèixer al judici (encara sense data) per més que arrossegui seqüeles físiques de la vaga de fam, bo i sabent la duresa dels dies i setmanes de declaració, anant d’una presó de Madrid als calabossos de l’Audiència espanyola, amunt i avall emmanillats, en jornades interminables. ‘És clar que això pot tenir seqüeles físiques en nosaltres quan anem al judici. Però ens farà més forts en la determinació d’allò que volem denunciar. Volem anar al judici, volem anar a Madrid, volem defensar la nostra innocència. Volem anar al judici dempeus. No hi hem anat mai amb el cap cot, a declarar. I aquest judici serà una plataforma de projecció internacional. Hem

Vol acabar la frase, vol insistir-hi, i caço al vol tres idees que repeteix mentre ens alcem: democràcia, justícia, drets civils

d’aprofitar aquest gran escenari públic per a denunciar la deriva autoritària de l’estat espanyol.’

És conscient que hi ha com més va més gent que demana d’impedir que se’ls enduguin dels Lledoners, del Puig de les Basses i del Mas d’Enric a declarar. ‘Podem entendre el neguit de molta gent i podem sentir empatia amb els qui no volen que anem a Madrid. Però serem més útils per la

causa de la llibertat si compareixem en el simulacre de judici dempeus. I ho dic amb respecte i empatia pels qui diuen això.’ Hi insisteix: ‘En aquest moment volem anar al judici perquè creiem que és una oportunitat. Volem fer servir la plataforma del judici per internacionalitzar la denúncia, volem que se sàpiga tot, i dir-ho tot amb llum i taquígrafs. No hi anirem pas amb por, a Madrid. Després d’haver estat víctimes d’una presó preventiva que és un càstig, podem esperar qualsevol cosa i no em sorprendria això que dius: que se’ns quedessin, a Madrid.’

Megafonia. Els cinc minuts darrers de conversa. Què cal fer després del judici, quan hi hagi les sentències? Ara com ara, es vol concentrar en aquesta fase, prèvia al judici, de denúncia de les vulnera-

cions de drets, i del propòsit venjatiu amb què actua la justícia espanyola. ‘Ara hem de connectar amb un corrent amplíssim de la societat catalana; explicar que això és una qüestió de democràcia, de justícia i de drets civils, de reivindicar un judici just. Després del judici, hem de ser capaços d’assolir un nivell de mobilització com el del 3-O, per l’amplitud que va tenir; que hi hagi una gran part de la societat catalana que se senti interpel·lada a moure’s...’ I s’apaga la veu. Rull fa un gest de desaprovació. Vol acabar la frase, vol insistir-hi, i caço al vol tres idees que repeteix mentre ens alcem: democràcia, justícia, drets civils. Piquem els vidres lleument amb el puny, ens diem adeu ajuntant les mans. Se’n va somrient. La vaga de fam continua. ■

Què és i què fa el Consell per la República: les deu preguntes i respostes

Internacionalització S'ha presentat a Brussel·les i el 2019 convocarà eleccions a l'Assemblea de Representants republicana

REDACCIÓ

1- Què és el Consell per la República?

El Consell per la República és una institució privada, creada segons la llei belga i amb l'objectiu de ser el primer pas de la institucionalització de la República Catalana. Aspira a representar la ciutadania republicana i, juntament amb la Generalitat, fer efectiva la república proclamada legalment pel Parlament de Catalunya el 27 d'octubre de 2017. En paraules de la consellera Clara Ponsatí durant l'acte de fundació a Brussel·les, 'avui diem al món que els catalans ens comencem a organitzar al marge de la legalitat espanyola'.



Puigdemont i Torra, durant la presentació del Consell per la República. ACN

2- Quina legitimitat té el Consell per la República?

El Consell per la República tindrà la legitimitat que vulgui atorgar-hi la ciutadania. Ha començat obrint un registre de ciutadania, al qual qualsevol ciutadà pot apuntar-se. Si finalment s'hi afegeixen cent mil persones, serà un projecte interessant, però no podrà pas aspirar a representar el país. En canvi, si en té un milió, com demana el president Puigdemont, o els més de dos de votants



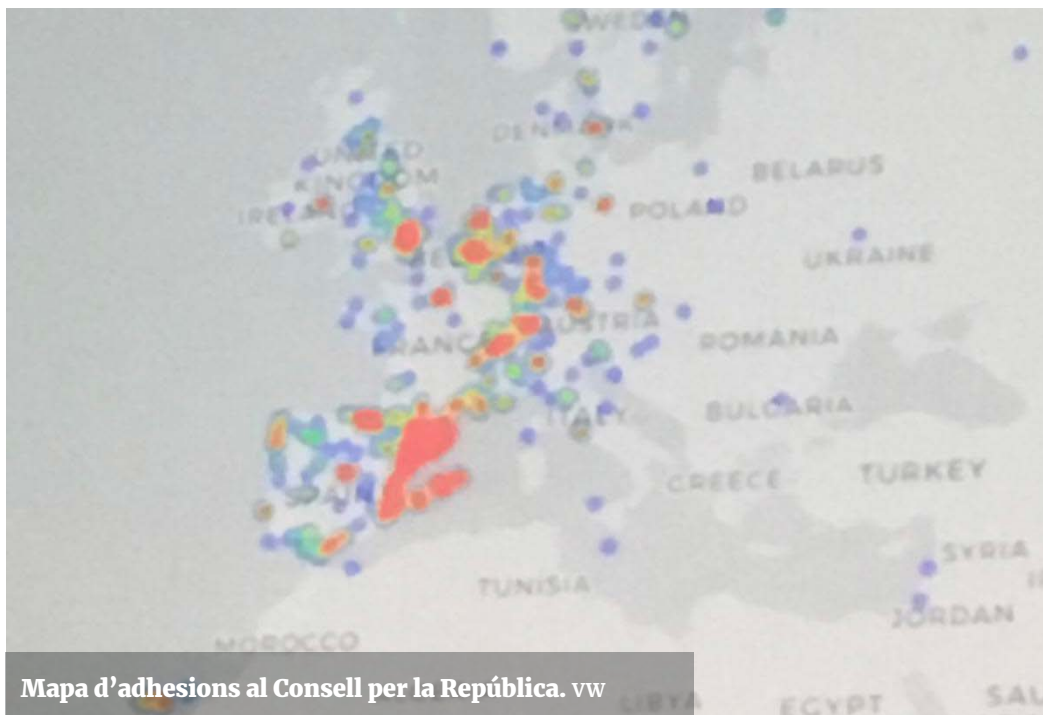
El Consell recorda que abans d'aprovar la constitució l'estat espanyol va reconèixer la legalitat de la Generalitat

independentistes, aleshores el Consell podrà afirmar que representa una part substancial de la ciutadania catalana o fins i tot la majoria del país i podrà explicar-ho. Per tant, la legitimitat dependrà de quanta gent s'hi afegeixi.

Ara, el Consell invoca també tres legitimitats constituents. La primera és l'acord de govern tancat entre les forces independentistes per a investir Quim Torra com a 131è president de la Genera-

litat. Aquest acord, presentat el 8 de març de 2018, preveu la creació d'una Assemblea de Representant i un Consell de la República en l'exili, i va ser signat per Junts per Catalunya, ERC i la CUP.

Una segona legitimitat prové del referèndum d'autodeterminació del primer d'octubre i de la posterior declaració d'independència. El Consell per la República és una institució que emana del dictat de les urnes del plebiscit.



Mapa d'adhesions al Consell per la República. vw

L'estat espanyol no pot perseguir ni impedir les activitats del Consell per la República de cap manera

I encara hi ha una tercera legitimitat a la qual van recórrer en l'acte de presentació, la de la república proclamada el 14 d'abril del 1931. El Consell recorda que abans d'aprovar la constitució l'estat espanyol va reconèixer la legalitat de la Generalitat en la persona de Josep Tarradellas, que n'era president d'ençà del 1954 d'acord amb la legitimitat de les eleccions del 1931 que van permetre de restituir aquesta institució. Per això, doncs, la legitimitat de la Generalitat i el Consell no emanen de les institucions creades pel cop d'estat de Franco i la seva transformació posterior, sinó del vot lliure dels ciutadans i la lluita per a preservar les institucions pròpies amb dos exilis, el del 1939 al 1977 i el que comença el 2017, quaranta anys després.

3- El Consell pot representar el país, si és una institució privada?

És a l'acord d'investidura on consten l'Assemblea de Representants i el Consell per la República i on es diu que tindran la forma jurídica d'entitat de dret privat per garantir-ne la independència i impedir la intervenció de l'estat espanyol.

Hi ha molts exemples d'institucions privades que en moments determinats han assumit la representació d'una nació. El Congrés d'Estònia, un parlament paral·lel al Soviet Suprem d'Estònia del 1989 al 1992, era privat i va arribar a agrupar el seixanta per cent dels ciutadans. Es va dissoldre quan la independència va ser reconeguda arreu del món

una vegada el parlament oficial va redactar la nova constitució.

En política internacional és possible de reconèixer legalment un partit, una associació o una entitat com a representant d'un poble que encara no té un estat reconegut diplomàticament. Per això el 1993 es va reconèixer que l'OAP era el representant legítim del poble palestí i recentment molts estats han reconegut la Coalició Nacional de Forces Revolucionàries i d'Oposició com el representant legal del poble sirí. L'ONU, l'Organització dels Estats Africans o la Lliga Àrab, entre més, reconeixen també governs a l'exili o no reconeguts diplomàticament com a representants dels pobles respectius, i aquests governs solen ser institucions privades. Entre més, el govern de Biafra, el Front Polisario o l'Administració Central Tibetana tenen un cert grau de reconeixement diplomàtic tot i ser formalment institucions privades.

4- L'estat espanyol pot condicionar el Consell per la República?

De cap manera. Per això s'organitza com una entitat de dret privat i en l'espai lliure europeu. L'estat espanyol no pot perseguir-ne ni impedir-ne les activitats de cap manera. Fins i tot en el cas que torni a activar l'article 155 i dissolgui el govern i el parlament de la Generalitat, el Consell per la República continuaria funcionant i assumiria la representació del país que les institucions de l'interior no estarien en condicions d'assumir.

A Estònia totes les funcions pròpies del govern, inclòs el pagament d'impostos, les relacions administratives de tota mena o les conteses electorals ja es fan als telèfons mòbils

5- Com s'organitza el Consell per la República?

Durant l'any 2019 es convocaran les eleccions a l'Assemblea de Representants. Tal com explica **aquest vídeo** mostrat a la presentació del Consell, aquesta Assemblea tindrà entre 100 i 150 membres i serà triada per tots els ciutadans amb ciutadania republicana, que s'obté apuntant-se al registre ciutadà.

L'Assemblea de Representants serà formada majoritàriament per ciutadans que es vulguin presentar a les eleccions, elegits en una votació amb llistes obertes. Una petita part dels membres de l'Assemblea pertanyeran al Parlament de Catalunya o als ajuntaments del Principat. Finalment una part serà reservada als ciutadans de la resta dels Països Catalans i del món, que gaudiran del dret de ser elegits i votats si s'inscriuen al registre de ciutadania.

L'Assemblea crearà un Consell de Govern de deu a vint membres i triarà el president, que nomenarà la resta.

El 8 de desembre de 2018 es va crear a Brussel·les l'Assemblea Fundacional, un organisme provisional presidit pel 130è president de la Generalitat i amb l'encàrrec de crear les condicions per a organitzar les primeres eleccions.

6- I tot això funcionarà pel mòbil?

Sí. El funcionament del Consell per la República copia l'administració electrònica creada a Estònia, que permet que totes les activitats dels ciutadans es facin al telèfon mòbil. Això inclourà les eleccions i els referèndums que es puguin convocar.

A Estònia totes les funcions pròpies del govern, inclòs el pagament d'impostos, les relacions administratives de tota mena o les conteses electorals ja es fan als telèfons mòbils.

En el cas català això torna a significar que l'estat espanyol no pot impedir de cap manera el funcionament de l'Assemblea de Representants o del Consell per la República ni fent servir la violència com el primer d'octubre.

7- Què cal fer per ser-ne membre?

Qualsevol major de setze anys pot inscriure's al registre de ciutadania i això li atorga de manera automàtica la ciutadania republicana.

Per a ser-ne membre cal estar d'acord amb els principis republicans, expressats a la primera pantalla del registre, i pagar deu euros una sola vegada, que serveixen per a acreditar les dades reals i impedir que intentin integrar-s'hi persones amb l'ànim de sabotar-la. Els menors de 18 anys no han de pagar-los.

8- El Consell és només del Principat o de tots els Països Catalans?

El Consell neix al Principat i de la legitimitat de la Generalitat republicana, però no té límits geogràfics. Qualsevol ciutadà dels Països Catalans en pot ser membre i, amb independència de la ciutadania física, també qualsevol ciutadà de la resta del món que cregui en els principis de la república catalana. Segons que va expressar en la presentació el conseller Comín, 'al segle XXI la ciutadania no pot ser imposada, ha de ser volguda i assumida'.

Això també s'inspira en el model estonià. Qualsevol que accepti els principis de la república d'Estònia pot accedir a l'anomenada residència digital, que li atorga categoria legal dins l'estat. D'aquesta manera tant Estònia com Catalunya cerquen d'atreure talent i persones compromeses que ajudin a millorar el país.

9- Quins són els eixos d'actuació del Consell per la República?

Els eixos d'actuació, segons que es va dir en la presentació del Consell, es despleguen en cinc àmbits, com es veu en **aquest vídeo**.

El primer és l'àmbit polític, que farà possible que vagi desplegant lleis gràcies al dret d'iniciativa política del Parlament de Catalunya i que redacti una constitució catalana.

Quant al següent, l'internacional, el Consell farà acció diplomàtica i mantindrà les relacions amb els estats i els interlocutors internacionals. També impulsarà iniciatives internacionals, la primera de les quals en serà una de ciutadana europea que demani l'aplicació de l'article 7 de la Constitució Europea contra l'estat espanyol.

El tercer és el jurídic, centrat en la defensa dels drets dels represaliats, presos i exiliats i en la defensa del dret d'autodeterminació.

En el quart, la cultura i la difusió, el Consell treballarà sobretot en la promoció internacional de la cultura catalana.

I el darrer serà l'àmbit d'estudis i coneixement, que promourà la creació de tots els estudis i anàlisis necessaris per a desplegar la República a Catalunya.

10- Quins partits i associacions hi donen suport i quins no?

Els tres partits independentistes amb representació al Parlament de Catalunya varen donar-hi suport en el pacte d'investidura, però la CUP se n'ha retirat. Tot i això, Poble Lliure s'ha manifestat a favor. ■

Teatre 'A.k.A.' al Lliure

Fires Cap de setmana de fires d'aviram

Arts escèniques 'Nadal a casa els Cupiello' torna al Micalet

VilaWeb { Paper } 15-16/12/2018

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Feia trenta-sis anys que aquest 'dramma giocoso' no es veia al Liceu i ara hi retorna per commemorar els cent cinquanta anys de la mort del compositor italià

TORNA AL LICEU UNA DE LES ÒPERES MÉS HILARANTS DE ROSSINI: 'L'ITALIANA IN ALGERI'



L'òpera de Rossini és un 'dramma giocoso' en dos actes. TEATRO REGIO TORINO

TORNA AL **LICEU** UNA DE LES ÒPERES MÉS HILARANTS DE ROSSINI: 'L'ITALIANA IN ALGERI'

Òpera Feia trenta-sis anys que aquest 'dramma giocoso' no es veia al Liceu i ara hi retorna per commemorar els cent cinquanta anys de la mort del compositor italià

REDACCIÓ

El Gran Teatre del Liceu estrena una de les comèdies de la temporada, *L'italiana in Algeri*, en commemoració dels cent cinquanta anys de la mort del compositor italià Gioachino Rossini. El regista Vittorio Borrelli ofereix en el debut al Liceu un muntatge vistós i colorista, que es mantindrà fins el 23 de desembre. En total, seran nou funcions per a gaudir de l'esperit imaginatiu i de l'escumejant música rossiniana sota la batuta del mestre Riccardo Frizza, que torna al fossat del Liceu amb un estol d'especialistes en aquesta mena de repertori.

El públic del Liceu podrà gaudir de dos repartiments farcits de debuts. Descobertes com ara la de la mezzosoprano Varduhi Abrahamyan, el baix-baríton Luca Pisaroni i el tenor Maxim Mironov, tres veus molt cotitzades internacionalment i que trepitjaran el Liceu per primera vegada, s'alternaran en els papers d'Isabella, Mustafà i Lindoro amb Maite Beaumont, que debuta al Liceu, Simón Orfila i Edgardo Rocha, que també s'hi estrena. La resta de veus completen un repartiment de luxe: Giorgio Caoduro i Manel Esteve com a Taddeo, Sara Blanch com a Elvira, Lidia Vinyes-Curtis com a Zulma i Toni Marsol com a Haly.

L'italiana in Algeri és una obra que parla sobre l'alliberament femení. La protagonista, Isabella, és capaç de posar

cada cosa a lloc enfront de la rudesia de Mustafà. A vint-i-un any, Rossini va aconseguir un triomf total amb aquesta farsa còmica en dos actes. Malgrat ser tan jove, va consolidar un estil personal, com a legítim hereu de l'òpera bufa del segle XVIII. Grans àries com 'Cruda sorte' d'Isabella i uns concertants esplèndids són alguns dels plats forts del concert.

L'òpera de Rossini és un *dramma giocoso* en dos actes, amb llibret d'Angelo Anelli. Es va estrenar el 22 de maig de 1813, al Teatre San Benedetto de Venècia. Dos anys més tard arribava a Barcelona, al Teatre de la Santa Creu, el 29 d'agost de 1815. Al Liceu no hi arribà fins el 23 de desembre de 1869. Unes dates nada-lenques que repetí en la darrera representació, el 18 de desembre de 1982. 

‘NADAL A CASA ELS CUPIELLO’ TORNA AL MICALET PER LES FESTES

Teatre L’obra, protagonitzada per Josep Manel Casany, es podrà veure fins el 13 de gener

REDACCIÓ

L’obra de teatre *Nadal a casa els Cupiello*, d’Eduardo de Filippo, torna per les festes de Nadal al teatre Micalet. Amb direcció de Joan Peris, s’hi podrà tornar a veure després de l’èxit de públic i els elogis de la crítica que va recollir la temporada passada. Produïda per la Companyia Teatre Micalet, s’hi mantindrà fins el 13 de gener, amb funcions especials per Nadal i fins i tot la nit de Cap d’Any.

L’obra és protagonitzada per Josep Manel Casany, que interpreta Luca Cupiello. Precisament aquesta interpretació és la que va donar al veterà actor el guardó al millor actor als Premis de les Arts Escèniques Valencianes. Completen l’elenc vuit actors: Pilar Almeria, Paula Braguinsky, Xavi Cubas, Dani Machancoses, Amparo Mayor, Diego Ramírez, Miguel Seguí i Bruno Tamarit. Tots són membres d’aquesta peculiar família napolitana, els Cupiello.

La trama se situa a Nàpols, a la casa de la família Cupiello, mentre preparen la nit de Nadal. Luca Cupiello munta amb il·lusió el seu pessebre i, mentrestant, la seva dona Concetta fa el sopar i intenta posar una mica d’ordre en aquell desgavell de casa. Amb ells, hi viuen el fill, Tommassino, que es nega a créixer i no para de fer entremaliadures, i l’oncle Pasqualí, un hipocondríac que s’exclama de tot. Els malentesos i els embolics que neixen entre tots els membres de la família són la clau de



Escena de l’obra ‘Nadal a casa els Cupiello’. CEDIDA

l’èxit de l’espectacle. Segurament per això, a Itàlia la representació d’aquesta obra ja s’ha convertit en un clàssic més de les festes de Nadal.

Amb aquesta obra, la Companyia Teatre Micalet, torna als orígens. El primer muntatge que va fer la companyia l’any 1995 va ser *Nàpols Milionària*, una obra del mateix autor de *Nadal a casa els Cupiello*. Joan Peris, director del muntatge explica: ‘Després de tants anys del pri-

mer muntatge, em trobe amb una nova obra del gran De Filippo. I em continua seduint com aleshores per la seua fabulosa fusteria teatral, pel seu amor incommensurable a la vida retratada en la quotidianitat palpable dels seus personatges: gent del carrer, del veïnat, de casa. Tots formen un microcosmos on afloren les emocions amb tota la magnificència, que els fa propers i alhora universals.’ 



Albert Salazar protagonitza 'A.K.A'. ROSER BLANCH

'A.K.A', EL FENOMEN TEATRAL DE L'ANY, ARRIBA AL TEATRE LLIURE

Teatre L'obra, que tracta sobre la construcció de la identitat d'un jove, atreu el públic adult i adolescent

REDACCIÓ

'A.K.A' és un acrònim anglès que significa 'Also Known As' i també és el títol del monòleg d'èxit de Daniel J. Meyer que acaba d'aterrar al Teatre Lliure de Barcelona. Per mitjà de la paraula, de la música i del ball, tracta de les dificultats d'un adolescent adoptat a l'hora de construir la seva identitat. A més, l'obra, que es va estrenar l'any passat a la Sala Flyhard, es va endur un seguit de guardons als premis Butaca de teatre: al millor actor per Albert Salazar, a la

direcció per Montse Rodríguez, i al text. També guanya un premi Butaca pel fet de un espectacle de petit format.

L'espectacle s'ha convertit en una de les sorpreses de l'any teatral. No solament s'enduu elogis arreu, sinó que ha aconseguit de barrejar adolescents, joves i adults a la platea i que tots se sentin igualment interpel·lats. Segons Daniel J. Meyer, la clau de l'èxit és que va escriure'l posant-se en la pell i les emocions d'un adolescent, sense prejudicis. 'El llenguatge és fresc i dinàmic, el protagonista balla música hip-hop molt actual i crec que per això els adolescents hi connecten', diu.

L'actor Albert Salazar dona vida a en Carlos, un adolescent de quinze anys afeccionat a l'skate i al hip-hop a qui comencen a trontollar els fonaments, les arrels i la identitat. Perquè, tal com assenyala la directora del muntatge, Montse Rodríguez, la identitat és el tema central del muntatge. 'Els problemes d'en Carlos t'hi fan empatitzar i acabes pensant si ets tu qui decideix qui ets o són els altres que decideixen per tu', diu. L'obra s'estarà dues setmanes al Lliure, que gairebé ha exhaurit totes les entrades, tot i haver prorrogat l'espectacle fins el 30 desembre. 

LLUM I MÚSICA PER A ACOMIADAR MANRESA COM A CAPITAL DE LA CULTURA CATALANA

Cloenda 'Lux Mundi' es farà a l'interior de la Seu i s'inspira en la llegenda local del Misteri de la Llum

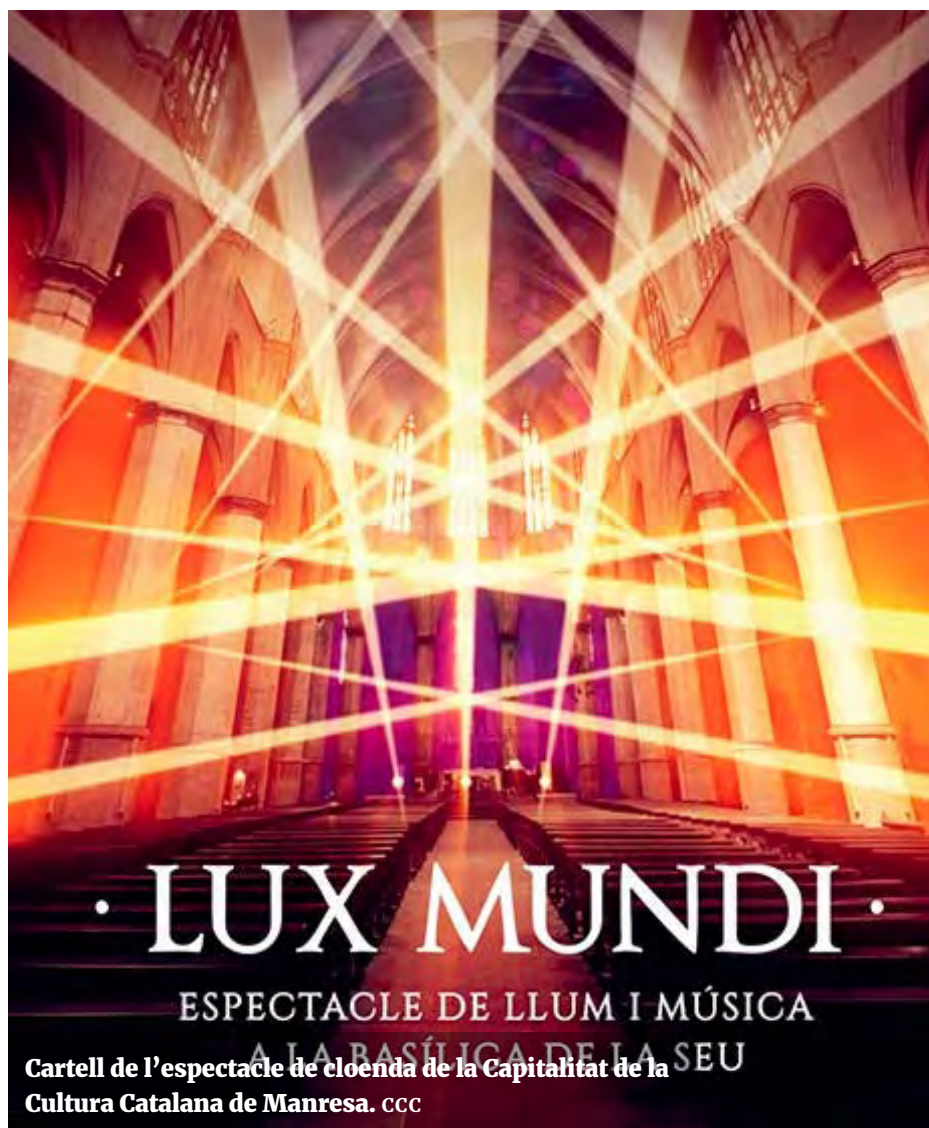
REDACCIÓ

El Misteri de la Llum és una llegenda manresana que explica com una llum provinent de Montserrat va irrompre pels vitralls de l'antiga església del Carme el 21 de febrer de 1345. Això va fer que es posés fi a l'excomunió que pesava sobre la ciutat. Ara la llegenda inspira l'espectacle *Lux Mundi*, que es fa aquest cap de setmana com a cloenda dels actes que han commemorat la Capitalitat de la Cultura Catalana a Manresa.

L'espectacle combinarà música i llum i es farà a l'interior de la Seu de Manresa, el temple més important de la capital del Bages, que té un aforament per a 400 persones. En total, hi haurà gairebé cinquanta punts de llum que, juntament amb la música, donaran forma a un espectacle únic i irreplicable que vol ser una interpretació moderna del Misteri de la Llum. De música, n'hi haurà de dos tipus: una anirà a càrrec d'un quartet de corda format per un violí, un violoncel, una viola i un contrabaix i l'altra serà electrònica.

Lux Mundi serà una coreografia d'il·luminació i música sincronitzades per crear sensacions hipnòtiques tot contemplant l'arquitectura del temple. S'omplirà de llum la nau gòtica, per remarcar-ne els detalls arquitectònics més importants. Les projeccions lumíniques també sortiran cap a l'exterior del temple, pel rosetó i els vitralls, que, com és essencial en l'art gòtic, transfiguraran els colors i la llum. Però ho faran en totes dues direccions, cap endins i cap enfora de l'edifici. D'aquesta manera, l'espectacle arribarà també a tota la ciutat.

Un dels organitzadors de l'espectacle, Gabriel Casanova, explica la dificultat i el procés laboriós per a fer l'espectacle. Per fer-lo possible, s'ha hagut de mesurar tota la nau central del temple i fer-li un vestit a mida. *Lux Mundi* es farà dissabte i diumenge a la tarda en deu sessions de quinze minuts. 





El gall negre de Vilafranca. ACN

AQUEST CAP DE SETMANA, FIRES D'AVIRAM

Fires El Prat de Llobregat fa la Fira Avícola Raça Prat i Vilafranca del Penedès, la Fira del Gall

REDACCIÓ

Per Nadal proliferen les fires i els mercats per tot el país: n'hi ha d'especialitzades en pessebres, n'hi ha de ramaderia, d'artesanía, de joguines... i també són molt abundants les d'aviram, un producte propi de la gastronomia nadalenca. Aquests dies de festa és costum de menjar pollastre de pagès, capó, gall dindi, ànec o gall. I parlant d'aviram de categoria, a Catalunya hi ha dos productes de referència: el pollastre de pota blava del Prat de Llobregat i el gall

negre de Vilafranca, dues poblacions que aquest cap de setmana fan sengles fires.

Durant tres dies, el Prat de Llobregat s'aboca al producte estrella de la localitat, el pollastre de pota blava, al qual dedica una fira. Però va molt més enllà de la mera compra-venda de pollastres, perquè amb el pas dels anys ha esdevingut un aparador dels productes del Parc Agrari del Baix Llobregat. Hi acudeixen nombrosos pagesos i ramaders del poble, els principals criadors de pollastre, i s'hi fan unes jornades gastronòmiques amb tots aquests productes autòctons: el pollastre de pota blava, les carxofes...

I si el Prat de Llobregat té el pollastre de pota blava, Vilafranca del Penedès té el gall negre del Penedès, al qual també dedica una fira aquest cap de setmana. Hi haurà un mercat d'aviram on es podran comprar exemplars vius i escorxar-los i desplomar-los a la fira mateix, una mostra gastronòmica amb gall del Penedès, en què participen tot de restaurants de la zona, i una fira d'artesanía. I com que la fira es fa a la capital del Penedès, el vi no hi podria faltar: hi haurà un espai de celler dedicat als maridatges per a arrodonir l'àpat de Nadal. 



El ballarí cubà Carlos Acosta ha format part de companyies de gran prestigi com ara el Houston Ballet o el Royal Ballet de Londres. ACN

ICIAR BOLLAÍN ESTRENA 'YULI', QUE NARRA LA HISTÒRIA DEL BALLARÍ CARLOS ACOSTA

El film *Como la vida misma* del cineasta Dan Fogelman, director de títols com ara *Enredados*, *Crazy Stupid Love* i *Cars*, arriba aquest cap de setmana als cinemes. És de producció catalana, amb la participació de Nostromo Pictures i amb un repartiment format per Oscar Isaac, Olivia Cooke, Antonio Banderas i Samuel L. Jackson, a més dels actors catalans Laia Costa i Àlex Monner. Aquesta setmana també es destaca l'estrena del film d'Iciar Bollain, *Yuli*. I en català es podrà veure el film d'animació islandès *Ploey*.

Yuli

Direcció: Iciar Bollain. Intèrprets: Andrea Doimeadiós, Laura de la Uz; César Domínguez, Carlos Acosta, Keyvin Martínez. Gènere: Drama.

El ballarí cubà Carlos Acosta ha format part de companyies de gran prestigi com ara el Houston Ballet o el Royal Ballet de Londres, on ha estat el primer ballarí durant quinze anys. Però sobretot és conegut per haver estat el primer ballarí negre que va interpretar alguns dels papers més famosos del ballet, originàriament escrits per a blancs. Basada en fets reals. Premiada com el millor guió al Festival de Cinema de Sant Sebastià.



Life Itself*Como la vida misma*

Direcció: Dan Fogelman. Intèrprets: Olivia Wilde, Annette Bening, Mandy Patinkin; Oscar Isaac, Sergio Peris-Mencheta, Antonio Banderas.
Gènere: Drama.

Una parella viu una gran història d'amor multigeneracional, que abasta diverses dècades i continents. I va des dels carrers de Nova York fins al camp andalús, tot connectat a partir d'un sol esdeveniment.

**Ploey***Ploey: You Never Fly Alone*

Direcció: Árni Ásgeirsson. Gènere: Animació.

Ploey, un petit ocell que encara no ha après a volar, és abandonat quan la seva família emigra cap al sud a la tardor. L'ocell haurà de sobreviure tot l'hivern per poder-s'hi retrobar a la primavera. Pel camí coneixerà nous amics i haurà d'encarar perills. En català.

**Mortal Engines**

Direcció: Christian Rivers. Intèrprets: Hera Hilmar, Jihae, Leila George; Hugo Weaving, Robert Sheehan, Stephen Lang. Gènere: Ciència-ficció.

Milers d'anys després de la destrucció de la civilització per un cataclisme, la humanitat viu en ciutats gegantines que es mouen per la terra absorbint els pobles més petits per obtenir recursos. En una d'aquestes màquines-ciutat, un noi de la classe baixa de Londres i una fugitiva formaran una aliança destinada a canviar el futur.





Damià Huguet és un referent per a mi i la nostra editorial

Pau Vadell

'TENC SET DE TU I BEC GINEBRA', DE DAMIÀ HUGUET

L'editorial Adia ofereix una nova edició dels primers llibres de poesia que Huguet va publicar

COBERTA DEL LLIBRE 'TENC SET DE TU I BEC GINEBRA', PUBLICAT PER ADIA



REDACCIÓ

Adia Edicions publica el volum *Tenc set de tu i bec ginebra*, una reedició que aplega els primers tres llibres de poesia que va publicar Damià Huguet: *Home de primera mà* (1972), *Cinc minuts amb tu* (1973) i *Carn de vas* (1976). Segons que explica Carme Castells a l'epíleg: 'Són tres llibres en què tastam la paraula neta i jove de l'autor i la veim créixer i refermar-se.' Aquests primers llibres són narratius, de contundència lèxica i tenen un ús magistral de metàfores del camp i la ruralia. Aquestes imatges del poble rural s'acompanyen d'escenes amoroses i referències cinematogràfiques del cinema francès i italià, imponent en aquells moments.

Us oferim tres poemes de Damià Huguet.

Damià Huguet va néixer a Campos, Mallorca, el 1946 i es va morir prematurament el 1996. Era poeta, editor, periodista, fotògraf, pintor, activista, cinèfil i empresari. Diu l'editorial: 'Els que han llegit la seva obra han quedat endamianats. La seva poesia és plena d'imatges contundents referents a la terra, l'amor o al cinema. Té més d'una dotzena de llibres de poemes publicats.' I també: 'És un dels poetes maleïts i silenciats de la segona meitat del segle XX, a l'alçada dels grans noms del moment. És de justícia refer el pont i presentar-vos el Damià Huguet renovat.'

Precisament, l'editor d'Adia, Pau Vadell, comenta: «Damià Huguet és un referent per a mi i la nostra editorial. Hem de pensar que el disseny de la col·lecció Ossos de Sol, precisament, és un homenatge a la col·lecció Guaret, dirigida per Huguet els anys vuitanta. Té aquest punt terrós que vol acostar la poesia a l'essència del llenguatge, a la part més arrelada a la terra.

Els tres llibres reunits amb aquest títol, *Tenc set de tu i bec ginebra*, que també és un vers del mateix Huguet, és una declaració d'intencions i un far d'allò que trobaran dins el llibre. És una declaració



Damià Huguet. MAGPOESIA

Aquests tres primers llibres reunits estableixen perfectament la base d'una trajectòria poètica destacable

amorosa amb un llenguatge violentat, eixut, directe, aspre.

També hem afegit epíleg, sobrecoberta, imatge i glosa per evidenciar que Huguet és un avantguardista, un home total. Als anys setanta, a part d'empresari, era fotògraf, periodista, i feia provatures en el cap de la pintura i el cinema. Si hagués nascut en alguna ciutat dels Països Catalans, hauria estat un dels anomenats 'homes del país' que han sacsejat la cultura i han posat les bases del que coneixem avui, com foren Josep M. Llompart, Jaume Fuster i són Eliseu Climent i Damià Pons.

Aquests tres primers llibres reunits estableixen perfectament la base d'una trajectòria poètica destacable. Fan que un món rural i local esdevingui universal, conegut per tothom, assimilant les escenes quotidianes descrites amb el millor

cinema de Pasolini o emmirallant-se en la poesia de Blai Bonet o César Vallejo.

Pensam que és un autor molt prolífic i interessant que ha restat ocult durant molts anys. Si bé és cert que el 2008 va sortir la seva *Poesia completa* en dos volums i recollia també molt llibres inèdits, Damià Huguet ha restat gairebé en l'oblit. A AdA Edicions volem fer justícia a l'autor i tornar a fer valdre la seva obra. Situar-la a l'altura que té, ni més ni menys, al seu espai. Així, editam en un sol volum els tres primers llibres datats a la dècada dels anys setanta i l'acompanyam d'alguns elements que en sustenten aquest valor. Per una banda, l'epíleg que Carme Castells, directora de Mallorca Literària, ens ha fet a títol d'huguetiana convençuda i la reproducció d'una il·lustració de l'artista Antoni Mas. Per una altra banda, els elements externs. La sobrecoberta del llibre

porta una imatge de rajoles hidràuliques procedent de la fàbrica que l'autor va regentar tota la vida i que ara el seu fill ha relançat a través del disseny i la recuperació de tècniques. Al revers d'aquesta sobrecoberta, hem encarregat al jove glosador Miquel Àngel Adrover, també del poble de Campos, que ens acompanyi escrivint un diàleg en format dècima amb Damià Huguet, un text que recitat amb la tonada tradicional de l'illa dura cinc minuts, fent referència al llibre *Cinc minuts amb tu*, inclòs en el recull.

Aquesta publicació és la primera d'un seguit de llibres que es faran durant el 2019; com ara una nova antologia revisitant tota la seva obra poètica, incloent-hi els volums de poesia inèdita, i, a final del 2019, la reedició dels relats *Les fites netes* amb edició de luxe i fotografies del mateix autor.»

GALETES DE NADAL

Una nova proposta per a aquestes festes



Ingredients

- 250 g farina de força
- 125 g de sucre de glassa
- 125 g mantega pomada
- 150 g ametlla mòlta
- 1 ou
- 1 culleradeta de llevat Royal
- 3 cullerades de tarongina
- 1 culleradeta de canyella en pols

NEUS CUSCÓ

En un bol, posem la mantega amb el sucre de glassa i les barregem, juntament amb l'ou. Hi anem afegint l'ametlla mòlta, el llevat, les cullerades de tarongina (o ratlladura de llimona o de taronja) i la canyella en pols. Un cop tot ben barrejat, hi anem afegint a poc a poc la farina. Ha de quedar una pasta homogènia. La traiem del bol i l'acabem de pastar al marbre, amb una mica més de farina. Després, l'emboliquem amb paper film i la deixem tres quarts d'hora a la nevera. La traiem de la nevera i l'estirem amb un corró. Tallem la pasta amb els motlles que vulguem.

A la safata del forn posem un paper de forn i, a sobre, les galetes. Les courem a 200°, entre vuit i deu minuts. Quan es comencin a enrossir, ja les podrem treure. Un cop fredes, ja es poden menjar. 



La Moncloa manté
l'amenaça del 155



La gestió de Joan Oliver
porta el Reus Deportiu a
un pas de la desaparició



L'OCB denuncia la discriminació
dels catalanoparlants en la
contractació pública



Jordi Turull, traslladat a la infermeria dels Lledoners el
catorzè dia de vaga de fam



El Suprem diu que el whatsapp de Cosidó no afecta Marchena i
refusa les recusacions